

sk0036 4 800 mtik1037

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0031-sk0036-1g

sk0031 nszk-politikusok véleménye
 sk0032 francia községtanácsi választás - az első irányzat - jelzések
 sk0033 okp-kongresszus - zárás - 2
 sk0034 nszk-választás - várható végeredmény - tudósítói
 sk0035 tartalomjegyzék 1.
 sk0036 tartalomjegyzék 2.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: köves tibor

- v é g e -

/dj kt

21.04 060383 0501

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 07.

kül

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

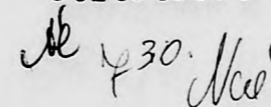
el nem kötelezettek - 1. /1.rész/

kis csaba, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1983. március 7. /mti/ - fidel castro kubai állam- és kormányfő és indira gandhi indiai miniszterelnök nyitotta meg hétfőn délelőtti uj-delhiben az el nem kötelezett országok mozgalmanak vii. csúcsertekezletét. a mozgalomnak jelenleg 97 tagja van, közülük 95 képviselője van jelen. kambodzs helyét a külügyminiszterek előkészítő tanácskozásán létrejött megállapodás alapján üresen hagyták, santa lucia képviselője pedig nem érkezett meg. a konferencia négy új tagot is felvesz, így a mozgalomhoz már, - 22 éves fennállása során - több mint száz ország, elsősorban a fejlődő országok csoportjába tartozó állam csatlakozott.

a csúcsertekezlet legfőbb feladata, hogy kidolgozza az el nem kötelezettek közös álláspontját a világpolitika és a világgazdaság legfontosabb kérdéseiben. a politikai nyilatkozatban fontos szerepet kapnak a béke, a nemzetközi együttműködés, a leszerelés kérdései, de érinteni fognak számos olyan témát is, amely a fejlődő országok sajátos, kollektív, vagy egyéni problémája. áttekintik és megvitatják például a közel-keleten, afrika déli részén, közép-amerikában kialakult problémákat, az indiai-óceán térségének helyzetét.

a politikai nyilatkozat tervezetének egyes pontjai vitát váltottak ki az előkészületek során: míg számos állam az imperialista, ujgyarmatosító törekvések határozott hangvételű elítélését követeli, addig néhány, főként jobboldali irányzatú

ország az ilyen megfogalmazások gyengítésére törekszik. india kormánya, amely előkészítette a dokumentumokat, igyekszik az így felmerült ellentétek elsimítására - mint indira gandhi a csucstalálkozó megnyitása előtt több ízben is leszögezte, a cél azoknak a mozzanatoknak hangsúlyozása, amelyek összekötik a mozgalom tagjait, közös valamennyiük számára, az ellentéteket a lehetőséghez képest ki kell küszöbölni. /folyt./

ki/dj kt

06.36 070383 1943

--

sk0002 4 230 mtik1004

el nem kötelezettek - 1. /2.rész/

a világgazdaság kérdéseinek megítélésében sokkalta könnyebbnek látszik egységes álláspont kialakítása: a súlyosbodó világgazdasági válság ugyanis különösen erősen sújtja a fejlődő országokat. delhiben sürgetni kívánják azt, hogy egyrészt haladéktalanul induljanak meg a világméretű tárgyalások a gazdasági kérdések megoldására, ahogy azt az előző, havannai csúcserőkezlet követelte, másrészt tegyenek azonnali és jelentős intézkedéseket a fejlődő államok megsegítésére. fontos feladatnak tekintik, hogy lépéseket tegyenek az ilyen országok egymásközi együttműködése, az ugynevezett dél-dél kapcsolatok fejlesztése érdekében, annál is inkább, mert úgy vélik, hogy ez megerősítené helyzetüket az észak-dél párbeszédben. az azonban már vitatott kérdés, hogy milyen országokat soroljanak az iparilag fejlett államok olyan kategóriájába, amelytől azonnali segítséget követelnek. az olajexportáló országok gazdasági helyzetének gyengülése, a fejlődő országok eladósodásának rohamos növekedése különösen megnehezíti a mozgalomhoz tartozó országok nagy részének helyzetét. az előkészületek során a többi között olyan javaslat is felmerült, hogy a fejlődő, a mozgalomhoz tartozó országok együttesen folytassanak tárgyalásokat a hitelező államokkal, közös álláspontot képviseljenek.

a tanácskozássra a legtöbb ország állam-, illetve kormányfőjét küldte el: az államfők, helyetteseik, a kormányfők száma meghaladja a nyolcvanat. jelen van a csucstalálkozón a pfsz vezetője, jasszer arafat, a swapo vezetője, sam nujoma - ez a két felszabadítási szervezet teljes jogú tagja a mozgalomnak. delhibe érkezett az ENSZ főtitkára, pérez de cuellar és sok más nemzetközi szervezet képviselője. sok ország megfigyelőként, illetve vendégként van jelen.

de fso Né

a csucstalálkozót új-delhi kongresszusi palotájában a vigyam bhavanban az indiai himnusz hangja után fidel castro nyitotta meg, aki bevezetője után a mozgalom új elnökének, indira gandhinak adta át a szót.

ki/dj kt

06.42 070383 2017

--

sk0003 4 230 mtik1005

nszk - az országos választás végeredménye /1.rész/

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 7. /mti/ - az öt hónapja hatalmon levő keresztényliberális koalíció győzelmét és négy pártrendszer létrejöttét eredményezte az nszk-ban a vasárnap megtartott országos választás. így 1987-ig ismét helmut kohl, a kereszténydemokrata unió elnöke alakíthat kormányt.

a választáson, amelyen a szavazásra jogosult 43,4 millió állampolgár 89,1 százaléka vett részt, a következő eredmény született:

pártok	1983-as választás	1980-as választás	eltérés 1980-hoz képest
cdu-csu	48,8	44,5	4,3
spd	38,2	42,9	- 4,7
fdp	6,9	10,6	- 3,7
zöldek	5,6	1,5	4,1
egyéb	0,5	0,5	-

ezzel mind a négy párt bejutott a parlamentbe. a 498 tagú bundestagban a cdu-csu 244, az spd 193, az fdp 34, a zöldek 27 képviselői helyet rendelkeznek.

a választásnak három győztese és egy vesztese van. az első számú győztes a cdu-csu, amely 1957 után fennállásának második legjobb eredményét érte el. szavazatvesztése ellenére elégedett az fdp is, amelynek a tavaly őszi ,,fordulat,, után bekövetkezett súlyos

de fso Né

visszaesését követően a jómódu középrétegek felé való nyitással sikerült átlépnie a bejutáshoz szükséges ötszázalékos határt. a győztesek közé sorolható a zöld baloldali tömegmozgalom is, amely 1979-ben megkezdődött dinamikus előretörésével - öt tartományi parlament után - a bundestagba is bejutott. /folyt./

fkj/ge éb

07.07

070383

1794

Al
842 No'

sk0005 4 230 mtik1007

nszk - az országos választás végeredménye /2.rész/

a választás egyetlen vesztese a német szociáldemokrata párt, amely 1961 óta nem ért el ilyen rossz eredményt. az első elemzések szerint a szociáldemokraták súlyos veszteségeket szenvedtek el hagyományos befolyási övezeteikben, az ipari, munkáslakta területeken, például a 17 millió lakosu észak-rajna-vesztfáliában, s annak szívében, a ruhr-vidéken. az spd-től mintegy kétmillió szavazó pártolt át az uniópártokhoz.

ennek alapján az első értékelések abban látják a keresztény uniópártok győzelmének és a szociáldemokrata párt vereségének okát, hogy a széles tömegek az spd korábbi, 13 éves kormányzása után most a cdu-csu-tól várják az nszk komoly gazdasági problémáinak, mindenekeelőtt a két és fél milliós munkanélküliségnek a leküzdését. a vasárnap este nyilvánosságra hozott felmérések szerint a választók a cdu-csu-t „alkalmasabbnak”, tartják jelenleg az spd-nél olyan kérdések megoldására, mint a munkanélküliség csökkentése, a nyugdíjak értékének megőrzése, az államadósságok és az infláció korlátozása. ebben az összehasonlításban az spd egyedül a környezetvédelem területén került ki kedvezőbben.

helmut kohl kancellár a pártelnökök vasárnap esti televíziós vitájában elhangzott értékelésében kijelentette: folytatni kívánja a szabaddemokrata párttal való kormányzövetséget, a hétfőn megkezdődő koalíciós tárgyalásokon azonban először a tartalmi kérdéseket kell tisztázni, s csak azután kerülhet sor a személyi kérdésekre. például annak eldöntésére, hogy hans-dietrich genscher, az fdp vagy franz josef strauss, a csu elnöke lesz-e az nszk külügyminisztere.

kohl a gazdaság fellendítését, a beruházások fokozását és a munkanélküliség csökkentését nevezte az elsőrendű belpolitikai feladatoknak.

Al
840 No'

1983.03.07.

a választási küzdelem másik legfontosabb témájáról, az európai közép-hatótávolságu fegyverek csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokról a kancellár a következőket mondta: támogatni fogjuk amerikai szövetségeseinket olyan megállapodás elérése érdekében, hogy minél kevesebb amerikai és szovjet fegyverrel biztosíthassuk a békét. ha azonban genfben nem születik megállapodás, akkor készek vagyunk hozzájárulni az amerikai rakéták nszk-beli telepítéséhez. /folyt./

fkj/ge éb

07.18 070383 2272

--

sk0006 4 230 mtik1008

nszk - az országos választás végeredménye /3.rész/

hans-jochen vogel, az spd kancellárjelöltje, „súlyos vereségnek,, minősítette a választás kimenetelét és azonnal gratulált a győztesnek. az spd elnöksége vasárnap esti ülésén méltatta vogel tevékenységét, aki a szociáldemokrata pártot a tavaly augusztusi harminc százaléknál is alacsonyabb szintről hozta fel. az spd elnöksége javasolta a párt parlamenti frakciójának, hogy vogelt válassza meg elnökének a visszavonult herbert wehner helyére.

willy brandt, az spd elnöke, „konstruktív ellenzéki séget,, ígért pártja nevében, hozzátéve: a szociáldemokraták határozottan figyelemmel kísérik majd, hogyan képviseli az új kohl-kormány az nszk nemzeti érdekeit a nato-n belül.

franz josef strauss, a csu elnöke, akinek pártja 1949 óta a legjobb eredményt érte el, nyitva hagyta azt a kérdést, hogy igényt tart-e a külügyminisztérium vezetésére vagy sem. azt a münchenben elhangzott kijelentését azonban, hogy „hétfőn bonnba repülök,, megfigyelők úgy értékelték, hogy az eljövendő kormánynak esetleg strauss is tagja lesz. a csu elnöke középtávu program kidolgozását sürgette a gazdaság szanalására.

genscher, a szabaddemokraták vezetője, nagy megkönnyebbüléssel mondott köszönetet a választóknak és azt a reményét hangoztatta, hogy az fdp ezt követően a tartományi parlamentekbe is visszakerül.

a zöldek vezetői, így rainer trampert jelenlegi és petra kelly volt elnök, határozottan közölték: meg akarják akadályozni az amerikai rakéták nszk-beli telepítését. ehhez a szociáldemokraták együttműködését sürgették. készek vagyunk nyilvánosan megvitatni az

de pro Wp

1983.03.07.

spd-vel a parlamenti együttműködés kérdéseit - mondta kelly. trampert ugyanakkor elismerte, hogy a kialakult erőviszonyok egyáltalán nem kedveznek célkitűzéseik valóra váltásának.

az új bundestag - a koalíciós tárgyalások lezárása után - előreláthatóan március 23-án ül össze.

az országos választással egyidőben tartották meg a tartományi választást rajna-pfalzban. itt a cdu megőrizte abszolút többségét az spd-vel, a szabaddemokraták és a zöldek nem jutottak be a helyi parlamentbe.

fkj/hi éb

07.23 070383 2157

--

sk0007 4 230 mtik1009

nyugatnémet visszhang - japán

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. március 7. /mti/ - tokió arra számít, hogy a nyugatnémet kabinet eddigi kül- és belpolitikája változatlan lesz. a japán külügyminisztérium szóvivője ezekkel a szavakkal kommentálta az mti tudósítójának az nszk- választások eredményeit. a szóvivő egyben reményét fejezte ki, hogy a japán-nyugatnémet jó viszony is folyamatos marad.

a szóvivő annak a várakozásának adott hangot, hogy a nyugatnémet választási eredmények fényében genfben „változatlan mederben,, folytatódnak az európai közép-hatótávolságu nukleáris fegyverek csökkentésével kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalások. tokió - mint mondotta - reméli, hogy a tárgyalásokon „konkrét eredmények,, születnek.

a szóvivő megerősítette, hogy helmut kohl kancellárnak érvényes japáni látogatásra szóló meghívása van. a látogatást kívánatosnak nevezte, de - mint mondta - konkrét időpontról egyelőre nincs megállapodás.

gotoda maszaharu, a japán kormány főtitkára hétfőn az uniópártok választási sikerét a konzervatív kabinet gazdaságpolitikájával kapcsolatos várakozásoknak tulajdonította, s úgy vélekedett: a szavazók támogatták az nszk és nyugati szövetségesei közötti

de pro Wp

kül

- 8 -

1983.03.07.

szorosabb viszony megteremtését. gotoda hozzáfűzte: a japán kormány szerint a konzervatív pártok sikerét elősegítette, hogy az ellenzéki szociáldemokratáknak nincs olyan „erős vezetője,,, amilyen a korábbi kancellár, helmut schmidt volt.

pl/ge ha

07.24 070383 1506

sk0008 4 230 mtik1010

opec - előzetes

london, 1983. március 7. /mti-upi/reuter/ - óvatosan derülátó hangulatban gyűlnek össze hétfőn a brit fővárosban az opec országok olajügyi miniszterei, hogy megpróbáljanak megegyezésre jutni a nyersolaj árában és az országonkénti kitermelési kvótákban.

megfigyelők „sorsdöntőnek,, tartják a mostani tanácskozást, mivel a 13 olajexportáló ország szervezete történetének legsúlyosabb válságát éli át. a világkereslet csökkenése következtében indokolttá vált az árak csökkentése is, amiben a januári genfi értekezleten nem sikerült dűlőre jutni. irán továbbra is ellenzi az árcsökkentést, és termelési kvótájának megkészszeresését követeli - szaud-arábia részesezése rovására. azt azonban jó jelnek tartják, hogy - ellentétben az előzetes hírekkel - hajlandó volt elkűldeni képviselőjét a londoni tanácskozásra. így mind a 13 olajminiszter jelen van.

állítólágy olyan megegyezést készítenek elő, amelynek keretében 34 dollárról 29 dollárra csökkentik az olaj hordónkénti árát, és nigéria másfél dolláros felárat számítana fel az általa termelt olajért, amely jobb minőségű, mint az arab olaj. a többi opec-tag minél kisebb árcsökkentésre szeretné rábírní nigériát, hogy ne gyorsuljon fel az ársűllyedés spirálja. nigériának ugyanakkor az a legfontosabb, hogy minél több olajat adjon el, mert hatalmas adósságai vannak.

a kiszivárogtatott megállapodás-tervezet értelmében háromhavonta módosítanak az egyes tagországok számára engedélyezett kitermelési kvótát. kérdés azonban, hogy ebben valóban meg tudnak-e állapodni. minden tag minél nagyobb részt szeretne kihasítani magának az össztermelésből.

kj lb éb

07.35 070383 1658

de 905 Me

kül

- 9 -

1983.03.07.

sk0009 4 230 mtik1011

usa-nszk

washington, 1983.március 7./mti/ - a fehér ház vasárnap élénk figyelemmel kísérte a nyugatnémet választások menetét, s amikor az eredmény ismeretessé vált, reagan elnök az elsőők között, telefonon gratulált kohll kancellárnak a győzelemhez.

amerikai kormánykörökben elégedettség fogadta a cdu-csu választási sikerét. a fehér ház a kereszténydemokratákra helyezte tétjét, s reagan elnök nyíltan figyelmeztette a nyugatnémet választókat, hogy vogel és a szociáldemokraták győzelme „visszaesést,, jelentene a nato számára.

a fő ok, amely miatt az amerikai kormány a kereszténydemokratákat támogatta, az eurorakéták kérdésében elfoglalt álláspontjuk volt. kohll kancellár kampány-ígérete, hogy megválasztása esetén utat nyit az amerikai rakéták telepítéséhez, eleve meghatározta washington állásfoglalását.

az abc televízió bonni tudósítója helmuth kohllt „nyíltan amerikabaráttnak,,, „a nyugati szövetséget agressziven támogató politikusnak,, nevezte és rámutatott, hogy általános várakozások szerint genscher is folytatni fogja „partneri viszonyát,, a konzervatívokkal.

a tudósító szerint „nagyon sokan, beleértve a washingtoni politikusokat is, helmuth kohll győzelmét mandátumnak tekintik majd az új amerikai rakéták telepítésére,,, másfelől viszont az amerikai értékelés szerint „a szavazatokat sikerűlt megszerezni, de a problémák ezzel nem szűntek meg. kohll kancellárnak még kemény parlamenti vitával kell szembenéznie a rakéta-kérdésről, s még súlyosabb problémák várnak rá a stagnáló nyugatnémet gazdaság fellendítésében,,.

br/hi ha

07.37 070383 1592

de 905 Me

sk0010 4 230 mtik1012

salvador - kirkpatrick

washington, 1983. március 7. /mti/ - amerikai segítség nélkül a salvadori rendszer összeomlana - ismerte el vasárnap az nbc televízióban jeane kirkpatrick, az egyesült államok ENSZ-képviselője.

reagan elnök a múlt héten közölte, hogy a kormány az amerikai katonai tanácsadók számának növelését tanulmányozza, s kérte a törvényhozást, hogy adjon újabb 60 millió dollárt a salvadori kormányerők felszerelésére.

kirkpatrick szerint mindez azért vált szükségessé, mert állítólag „szovjet tömbbéli fegyverek,„ áramlanak salvadorba, s mert a kelet valamiféle „kulturális offenzívát,„ folytat a térségben. a kubai rádió adásaiban, a térség országaiból a szocialista országokban tanuló néhány száz ösztöndíjasban az amerikai ENSZ-képviselő „magyarányu keleti jelenlétet,„ lát, amelyre „nyugati válasz,„ szükséges. „máskülönb - fogalmazott-keleti offenzívára kell számítani,„ az egyesült államok déli határain.....

az általa meglátogatott országok vezetői „félnek,„ egy salvadori baloldali fordulattól, amely szerintük más országokra is áttérjedne. épp ezért az egyesült államok - politikai megoldás címén - azt reméli, hogy a salvadori hazafiak „katonai értelemben feladják,„ s csatlakoznak a jelenlegi kormány által rendezett választásokhoz.

kirkpatrick ugyanakkor elismerte a baloldal erőinek katonai fölényét. annak említése nélkül, hogy a salvadori partizánok négyszeres számbeli hátrányban harcolnak, s szinte csak amerikai gyártmányú fegyverek vannak, akárcsak ellenfeleiknek, kijelentette: „általános vélemény szerint a gerillák ma katonailag képzetebbek, mint két-három évvel ezelőtt, fegyvereik jobbak, mint akkor, egyes esetekben jobbak, mint a salvadori kormányé. az a véleményem, hogy a térségben ezidőszere szerint nincs ugyan katonai válsághelyzet, de lenne, ha az egyesült államok nem folytatná a segítségnyújtást a korábbi szinten.....

kirkpatrick asszony támadta a kongresszust is, mert az halasztgatja a nagyobb arányú amerikai segélyek folyósítását. formailag megismételte reagan és shultz kijelentéseit arról, hogy nincs szó amerikai csapatok bevetéséről. ehhez azonban a továbbiakban nem minden kétértelműség nélkül hozzáfűzte: „teljesen bizonyosak vagyunk abban, hogy ha most bölcs és megfelelő politikai döntéseket hozunk a közép-amerikai problémák megoldására, akkor sohasem kerülhetünk azelő, hogy amerikai csapatokat kelljen bevetni ezen a féltekén,„

br hi ha

07.48 070383 2466

se 905 Me

sk0011 4 230 mtik1013

el nem kötelezettek - szovjet üdvözlét

moszkva, 1983. március 7. /mti/ - a szovjetunió a korábbiakhoz hasonlóan teljes mértékben támogatja az el nem kötelezett országok mozgalmanak erőfeszítéseit a békéért, a biztonságért, a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok igazságos és demokratikus átalakításáért, a gyarmati uralom minden formájának felszámolásáért. ezt hangoztatja a többi között az üdvözlét, amelyet a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a szovjetunió minisztertanácsa küldött indira gandhinak, az el nem kötelezett országok VII. csúcsertekezletének elnökéhez.

a szovjet emberek meg vannak győződve róla, hogy a mozgalom alapelveihez hűen az el nem kötelezett országok vezetői építő határozatokat hoznak a béke megóvása, az államok függetlenségének és szabadságának megvédése érdekében. igazságos reményeik megvalósításában az el nem kötelezett országok mindig számíthatnak a szovjetunió jóakarására és együttműködésére.

a komoly mértékben kiéleződött nemzetközi helyzet kapcsán a legfelsőbb tanács elnöksége és a minisztertanács üdvözléte megállapítja: a béke megszilárdítása, a nukleáris háború elhárítása, a fegyverkezési hajszá megfékezése, a népek szabadsághoz, függetlenséghez és haladáshoz való jogának a biztosítása a legfontosabb feladat jelenleg mindazok számára, akik őszintén érdekeltek a béke megóvásában. ennek érdekében a szovjetunió semmiféle erőfeszítést nem sajnál, s konkrét, reális javakat tesz a fegyverzetek korlátozására és csökkentésére, feszültség enyhítésére - állapítja meg a legfelsőbb szovjet állami szervek üdvözléte.

kr/ge ha

07.58 070383 1650

se 905 Me

--

sk0012 4 230 mtik1014

rövid hírek

tüntetés

faslane, 1983. március 7. /ap/ - skócia minden részéről érkezett mintegy hatszáz nő vonult vasárnap a faslaneban lévő brit atomtengeralattjáró támaszponthoz, követelve az angol nukleáris fegyverkezés beszüntetését. ugyancsak tüntetés volt vasárnap a greenham commonban fekvő amerikai légitámaszpontonál, ahol amerikai robotrepülőgépeket készülnek telepíteni.

lábontörés

belfast, 1983. március 7. /upi/ - belfast protestánsok lakta negyedében vasárnap egy játékszobában egy férfi pisztollyal lábontört egy tizenhat éves lányt. a lányt azonnal kórházba szállították, állapota kielégítő. észak-írországban a lábontörés a terrorista szervezetek jellegzetes „megtorlása”, az ellenfélnek tett vélt vagy valódi szolgálatért. nők ellen eddig nem alkalmazták, csak a kátrányban és tollban forgatást, ha egy lány brit katonákkal ismerkedett.

barbie

lyon, 1983. március 7. /reuter/upi/ - vasárnap erős biztonsági felügyelet mellett kórházba szállították klaus barbiet, a lyoni hóhér néven ismert volt gestapo főnököt, háborus bűnöst, akit mint ismeretes, a közelmúltban szolgálatot ki bolívia franciaországnak. az orvosi közlemény szerint barbien sérvműtétet hajtottak végre, és az operációt követően minegy két hétig tartják még kórházban.

ufo-repülőter

tuxtepec, 1983. március 7. /afp/ - a repülő csészealjok fogadására alkalmas repülőter építését kezdik meg a mexikói puebla szövetségi államban - közölte a boszorkányok tuxtepecben üléséről 6. kongresszusának szóvivője. a harminc méter széles leszállópályájával rendelkező „repülőter”, április 26-ra készül el. a szóvivő szerint azért esett a választás pueblára, mert állítólag a környék parasztjai az utóbbi időben gyakran láttak közel két méteres „földönkívüli”, lényeket.

előregyártott lakások

bromsgrove, 1983. március 7. /ap/ - egy kétszobás, előregyártott elemekből épült szükséglakást helyreállítottak a bromsgrove-i múzeum számára, hogy ily módon örökítsék meg a látogatóknak, hogyan élt sok

előregyártott lakások

angol a második világháború után. a több ezer egyszintes házat annak idején tíz éves élettartamra szánták, s építésüket az az szükségessé, hogy a német bombázások miatt sok épület megsemmisült és a háború után jelentősen megnőtt anglia lakossága.

szi lb éb

08.05 070383 2306

--

sk0013 4 230 mtik1015

francia községtanácsi választások

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 7. /mti/ - a francia községtanácsi választások első fordulójára a jobboldali ellenzék bizonyos előretörését mutatja. a 30.000 lakosnál nagyobb városok közül a baloldal 15 városban elvesztette eddigi többségét / a legutóbbi, 1977-ben tartott legutóbbi községtanácsi választásokon a baloldal 61 ilyen várost hódított el a jobboldaltól/. a jobboldal által most meghódított városok között van grenoble, reims, nantes, brest, avignon. számos városban azonban az első forduló még nem hozott végleges eredményt, mert egyik lista sem szerezte meg a leadott szavazatok abszolút többségét, így a végleges mérleget csak a jövő vasárnap tartandó második forduló után lehet megvonni. párizsban, ahol a jobboldal eddig is többségben volt, most még jobban növelte fölényét, s a 20 kerület közül 18-ban szerzett többséget, két kerületben második fordulóra kerül sor.

a belügyminisztérium reggel hét órakor kiadott közleménye szerint, amely még nem tartalmazza az első forduló teljes végeredményét, az ellenzéki pártok listái megszerezték a szavazatok 51,5 százalékát, a baloldali listák a szavazatok 46,5 százalékát kapták, a többi szavazat a környezetvédők és kisebb helyi csoportok listáira esett. 1977-ben az első fordulóban a baloldal a szavazatok 51,1 százalékát, a jobboldal pedig 46,1 százalékát szerezte meg, így ezúttal megfordult az arány. de míg 1977-ben a baloldal a nagyobb városok közül 30-at már az első fordulóban meghódított, most a jobboldalnak csak 15 várost sikerült visszaszereznie a baloldaltól. a jobboldal előtörése tehát egyelőre korlátozott mértékű, s az ellenzéknek nem sikerült olyan arányú „frontátörés”, mint amilyenre számított.

előregyártott lakások

a szavazatok megoszlását nem lehet az egyes pártok szerint felbontani, mert a pártok a legtöbb helyen közös listákon indultak.

ds/ge

08.09 070383 1917

--

sk0014 4 230 mtik1016

orvosi panoptikum

moszkva, 1983. március 7. /mti/ - a műtőasztalon fekvő beteget már elaltatták. a fölé hajló orvos homlokán verejtékcseppek, a szike egy pillanatra megállt a kezében.

az orvos nem más, mint a múlt század híres orosz sebésze, vlagyimir karavajev. a több mint száz évvel ezelőtti, de az utolsó késig élethűen berendezett műtőbe az ukrán orvostörténeti múzeum látogatói vethetnek pillantást.

a múzeum egy másik termében ugyancsak teljesen eredeti, száz évesnél régebbi patikába léphet a látogató: a patikárius már bejegyezte naplójába, milyen orvosságot készül kiadni s éppen a polc felé fordul, hogy leemelje.

a figurák, amelyek az adott korok orvosi eszközeit felvonultatva a szkiták idejétől kezdve mutatják be az orvostudomány történetét, műanyagból készültek, de - élethűségüket tekintve - semmiben nem maradnak el madame tussaud híres londoni panoptikumától.

hj/hn ha

08.15 070383 0926

Al 905 Nép

--

sk0015 4 230 mtik1017

gemajel, delhi

bejrut, 1983. február 7. /mti/ - hétfőn hajnalban váratlanul delhibe utazott amin gemajel libanoni államfő, hogy részt vegyen az el nem kötelezett országok csúcserkeztetén. elutazásáig úgy volt, hogy a most kíséretében levő safik el-vazzan miniszterelnök lesz a libanoni küldöttség vezetője. a delegációnak tagja elie szalem külügyminiszter és ghasszan tueni, az izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások koordinátora is.

gemajel két okból döntött a személyes részvétel mellett. egyrészt felhasználja az alkalmat arra, hogy eszmecserét folytasson hafez asszad szíriai elnökkel és jasszer arafattal, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnökével az izraeli-libanoni tárgyalások helyzetéről, a libanonban tartózkodó szíriai és palesztin erők kivonásáról, másrészt az el nem kötelezett államok támogatását kéri libanon függetlenségének és szuverenitásának helyreállításához.

bz/ge ha

08.18 070383 0950

--

sk0016 4 230 mtik1018

izrael-libanon - izraeli vélemények

jeruzsálem, 1983. március 7. /mti-afp/ - az izraeli kormány nem tartja kielégítőnek philip habib amerikai elnöki megbízottnak az izraeli csapatkivonásokkal kapcsolatos előterjesztéseit. az ezzel kapcsolatos jeruzsálemi jelentésekből kitűnik, hogy további engedményeket várnak libanontól. habib a múlt héten terjesztette elő újabb javaslatait jeruzsálemben és bejrutban, s eredménytelenül végződött megbeszélései után jelentéstételre visszautazott washingtonba.

az elnöki megbízott javaslatairól az izraeli kormány vasárnapi ülésén volt szó, s tájékozott források szerint izrael az eddigieknél, lényegesen többet vár, habibtól mindenek előtt az izrael által követelt dél-libanoni biztonsági létesítményekkel, kapcsolatban. az izraeli televízió szerint samir külügyminiszter közölte: izrael kész engedményekre az izraeli megfigyelő állomásokkal kapcsolatban, ha cserébe libanon magasabb szintű diplomáciai missziók kölcsönös létesítéséhez és nagyobb mértékű személy- és áruforgalom

Al 905 Nép

kül

- 16 -

1983.03.07.

engedélyezéséhez járul hozzá a két ország között, a múlt heti megbeszéléseken egyértelműen kiderült, hogy izrael tulajdonképpen libanoni járőrszolgálat fenntartásához ragaszkodik libanonban.

mose arensz hadügyminiszter akkor hajlandó az izraeli csapatok libanonból való részleges kivonására, ha egyidejűleg hasonló szíriai lépés történik - jelentette ki vasárnap egy meg nem nevezett izraeli miniszter az afp-nek. /mint ismeretes, szíria az izraeli megszállók kivonulása után hajlandó visszavonni csapatait./ a hadügyminiszter a múlt héten, amikor izraeli egységeket keresett fel libanonban, arról győződött meg az idézett forrás szerint, hogy a „konfrontáció elkerülése érdekében,, haladéktalanul cselekedni kell ebben az irányban.

a mostani közlés szerint a részleges csapatvisszavonás egy átmeneti időszakra vonatkozna, amíg sikerülne megállapodást elérni a külföldi csapatok teljes kivonásáról.

km lb éb

08.18 070383 1970

-. -

sk0017 4 230 mtik1019

gallup

washington, 1983. március 7. /reuter/ - az amerikai lakosság és a vezető elit többsége egyaránt elutasítja a reagan-kormány fegyverkezési politikáját - tűnik ki a gallup-intézet felméréséből.

mintegy 1600 állampolgár mellett 341 kormányhivatalnoknak illetve tekintélyes üzletembernek tettek fel kérdéseket. a válaszokból az derült ki, hogy a lakosság kétharmada s a vezetők négyötöde nem hisz a szovjet katonai fölény reagan állításában. de még a szovjet fölény meglétét állítóknak is csak mintegy a fele helyesli a magas katonai kiadásokat.

a megkérdezettek 58 százaléka a nukleáris fegyverek azonnali befagyasztását szeretné, és csak egyharmada vélte úgy, hogy a „befagyasztás,, előtt nagymértékű katonai fejlesztést kell végrehajtania az egyesült államoknak. a korábbinál nagyobb ellenkezést mutat a közvélemény a külföldi, például közép-amerikai katonai beavatkozással szemben is.

sk 945/101

kül

- 17 -

1983.03.07.

az amerikaiak többsége szívesebben látná a társadalmbiztosítási kiadások növelését a pentagon költségvetésének emelése helyett. a dollár értékének megőrzését és az energiaellátás biztosítását fontosabbnak tartják, mint a kommunizmus feltartóztatását.

a reagan választási kampányában kifejezésre jutott célkitűzések ma csekély visszhangra találnak az amerikaiak körében - vonja le a következtetést a felmérés eredményeit összegző tanulmány.

kj lb éb

08.37 070383 1390

-. -

sk0018 4 230 mtik1020

pápa - guatemala

guatemalaváros, 1983. március 7. /reuter/afp/upi/ - ii. jános páp pápa vasárnap este guatemalába, közép-amerikai körútjának újabb állomására érkezett.

a látogatást beárnyékolja, hogy a guatemalai kormány a múlt héten kivégeztetett hat politikai foglyot. a katolikus egyház fő a kivégzések miatt korábban kifejezett megdöbbenése ellenére kézfogással üdvözölte a repülőtéren a fogadására megjelent rios montt tábornok-elnököt. a pápa rövid nyilatkozatában a megpróbáltatások földjének nevezte guatemalát, amely „testvérharc ostorától szenved,, és kijelentette: „minden áldozat nevében fel akarom kérni a jóakaratu erőket, mozgósítsanak a békés társadalmi együttélés elérésére...,, ii. jános páp egy napot szán guatemalára, de ide tér vissza majd hondurasi látogatásáról is.

a pápa korábban san salvadorban igazi, egyetlen érintett felet sem kizáró párbeszédre szólított fel a béke érdekében. magana salvadori elnök a látogatás adta alkalmat megragadva ígéretet tett az előrehozott választásokra. az amerikai kongresszusban jelenleg ellenkezés tapasztalható a reagan-kormány által salvadornak szánt pótlólagos segélyek folyósítása ügyében, s a helyzet érezhető javulásához, a demokratikus szabályok betartásához ragaszkodó törvényhozók meggyőzését valószínűleg megkönnyíti a választások kitűzése.

ta lb éb

08.40 070383 1355

sk

-. -

sk0019 4 230 mtik1021

nyugatnémet választások - ndk visszhang

berlin, 1983. március 7. /mti/ - röviden, tényszerűen ismertetik hétfőn az ndk lapjai a vasárnapi nyugatnémet választások eredményét, és egy-egy mondatban idézik a bonni politikai pártok vezetőinek nyilatkozatait.

a hírközlő eszközök egyelőre nem tértek ki a választások eredményének értékelésére, tartózkodnak a kommentálástól.

a német demokratikus köztársaságban a két német állam kapcsolataiban igen nagy fontosságot tulajdonítanak a politikai folytonosságnak. erre hívta fel a figyelmet a napokban közzétett állásfoglalásában az adn hírügynökség is.

bj/hn ha

08.45 070383 0636

--

sk0020 4 230 mtik1022

amerikai háboruellenes mozgalom - pravda

moszkva, 1983. március 7. /taszsz/ - az egyesült államok háboruellenes szervezeteinek vezetői találkoztak az amerikai szenátus külügyi bizottsága vezetőségével, és arra hívták fel a törvényhozókat, hogy tegyenek erőfeszítéseket a fegyverkezési verseny megfékezésére, a szovjet és amerikai nukleáris arzenál befagyasztására.

szergej filatov, a pravdában megjelent írásában megállapítja: az egyesült államok békeszerető erői azért tették ezt a lépést, hogy újból aláhuzzák, az amerikaiak jelentős része aggodalommal tekint a jelenlegi kormányzat militarista politikájára. ezt fejezik ki az országban egyre gyakoribbá váló háboruellenes tüntetések is.

a fehér ház militarista törekvései miatt nemcsak a kongresszusi képviselők aggódnak, az üzleti élet vezetői is felemelték szavukat. az üzleti élet vezetői a nemzetbiztonságért, elnevezésű szervezet sorában megtalálhatók az ipari cégek, bankok képviselői, újságírók, politikusok, akik az atomháború kirobbanása veszélyének csökkentését tüzték ki célul. véleményük szerint e célt csakis a katonai kiadások feletti szigorú ellenőrzés révén lehet elérni.

de
quf Neu

filatov rámutat, hogy az egyesült államok rendkívüli mértékben felduzzasztott hadiköltségvetése ugyanakkor negatív módon hat az amerikai gazdaságra, az amerikaiak millióinak életszínvonalára. az „állampolgárok az értelmes békéért”, elnevezésű szervezet adatai szerint azok az összegek, amelyeket az amerikai adófizetők zsebéből csupán egyetlen „trident”, típusu atommeghajtású tengeralattjáró építésére fordítanak, bőven fedeznék huszonötezer lakóház építésének költségét.

szi lb éb

08.47 070383 1667

--

sk0021 4 230 mtik1023

kinai hadsereg - csang /1.rész/

peking, 1983. március 7. /mti/ - kína számára nem reális, hogy hadseregének modernizálásához külföldön vásároljon fegyvereket, vagy hogy ezeket a fegyvereket másolja: „tisztában kell lennünk azzal a ténnyel, hogy amit külföldről vásárolhatunk, nem a legkorszerűbb felszerelés. amennyiben kizárólag import fegyverektől függünk, valószínűleg nem érhetjük el nemzetvédelmünk korszerűsítését, s azt sem kerülhetjük el, hogy mások ellenőrizzenek bennünket. más országok fegyvereinek lemásolása szintén nem megoldás. az egyedül járható út: hagyatkozás önmagunkra, saját tudományos és műszaki személyzetünkre”, jelentette ki csang aj-ping kínai honvédelmi miniszter a kkp elméleti folyóiratának, a hungcsinak /vörös zászló/ a hét végén megjelent 5. számában.

a miniszter „helyesnek”, nevezte azt a döntést, hogy a kínai kormány a pénzügyi és anyagi erőforrások legtöbbszörét a gazdasági építésre fordítja, ezen belül is előnyben részesítve az energiaágazat és a szállítás fejlesztését. a „korlátozott mennyiségű pénzt”, - írta a miniszter - a legfontosabb katonai területekre kell fordítani, „amelyek érintik az általános helyzetet, például hadászati rakétákra, nukleáris fűtőanyagokat és eszközöket előállító központokra”, az önerőre támaszkodást és a műszaki modernizálást erőteljesen hangsúlyozó írás áttekintette a kínai rakéta- és nukleáris ipar eddigi teljesítményeit, s azt állította, hogy a kínai hadiipar minden „műszaki áttörése”, „a független próbálkozásokból”, született. kína, írta csang aj-ping azért fejlesztett ki nukleáris fegyvereket, hogy „megtörje a szuperhatalmak nukleáris monopóliumát”,.

de
quf Neu

kül

- 20 -

1983.03.07.

egyek pekingi megfigyelők szerint csang aj-ping cikke az utóbbi időkben a kínai nukleáris programot támogató legegységelműbb megnyilatkozás és feltűnően háttérbe szorítja a maói „népi háboru”, elméletét. /folyt./

nc/ge éb

08.52 070383 1895

-. -

sk0022 4 230 mtik1024

kínai hadsereg - csang /2.rész/

csang aj-ping szerint a kínai hadsereg modernizálását csakis a népgazdaság fejlődésével és teherbíró-képességével arányban szabad végrehajtani, de „a védelemre költött összeg arányának túlságosan alacsonynak sem szabad lennie, mivel előre nem látható fejlemények esetén kedvezőtlen helyzetbe kerülünk és a veszteségek felmérhetetlenek lennének,„ a miniszter a kínai hadsereg fejlesztését azzal indokolta, hogy „az imperializmus és a hegemonizmus még mindig létezik. a szuperhatalmak gigantikus, korszerű hadiipart építettek ki. továbbra is törnek ki helyi háborúk és még mindig létezik egy újabb világháboru veszélye. a szuperhatalmi hegemonizmus elleni küzdelem, a kínai békés építés és a világbéke megóvása, a szükséges politikai és diplomáciai küzdelmek megvívása miatt erős nemzetvédelemre van szükségünk,„ hangsúlyozta csang aj-ping.

nc/ge éb

08.54 070383 0907

de 945 de

-. -

kül

- 21 -

1983.03.07.

sk0023 4 700 mtik1025

női divat

miláno, 1983. március 7. /upi/ - „a nők megunták a férfias divatot, és a férfiaknak is elégük van már abból, hogy a nők állandóan nadrágban járjanak,„ - ezt nyilatkozta vasárnap milánóban a neves olasz divattervező, giorgio armani kollekciója bemutatója alkalmával.

a nemzetközi divatvilág figyelmének középpontjában álló divatbemutató sorozat a dolgozó nő ruhatárát állította össze. armani jelmondata ezúttal: a nő megjelenése legyen lágy, érzéki és szuper nőies. armani a 20-30-as évek ésszerű, formájában klasszikus divatját idézte fel.

nappalra többnyire vállban széles, egyszerű, kényelmes ruhákat tervezett, kevés díszítéssel, mindössze a nyakban hordható sállal. a ruhák hossza valamivel a térd felett van, a felsőkabát ugyancsak szállesvállu, a derék vonalát követi. a színek általában konzervatívak: fekete, fehérrel kombinálva, emellett a szürke és a dohánybarna uralkodik. divat a spricelt textil, amely az anyagnak kék, rózsaszín és zöld színezetet ad.

a kabátok, a ruhák többsége gallér nélküli, és az egész kollekcióra jellemző a laza, könnyed vonalvezetés, a részletek hangsúlyozása nélkül. a kelmék lágyak, kényelmesek.

estére az olasz divatkirály már nem az egyszerű formákat, hanem a szélsőséges divatot ajánlja. a csillogó, ragyogó estélyi ruhák - árak sem megvetendő - egy része szűk fazonu és rövid. a színük igen változatos: fekete, krémszín és sok más. a fekete armaninál este nem kötelező, ezért igen sok modellt, amelyet főként szőkéknek ajánl, pasztellszínekben álmodott meg. a térdet épphogy takaró, vagy fél-lábszárig érő ruhák rózsaszín, halványzöld, illetve babakék színűek. az estélyi nadrágok anyaga lágy, főként selyem, egyenes vonalúak és a lábszár közepéig érnek. a nadrághoz selyembluzt és különleges vonalú gallérmegoldást ajánl az olasz tervező. a cipő sarka mindig magas, a harisnya áttetsző és fénylik.

ág lb éb

09.23 070383 1912

de 945 de

-. -

sk0024 4 230 mtik1026

törökország-nato - foreign policy

washington, 1983 március 7. /mti-ap/ - az egyesült államoknak és a nyugat-európai országoknak „türelmet”, kell tansusitanok törökországgal szemben, és rendezni kell saját nézeteltéréseiket ankarával kapcsolatban, hogy elhárítsák a nato-t fenyegető „súlyos veszélyt”, - írja tavaszi számában a foreign policy című amerikai folyóirat.

a cikk szerint a török katonai hatalomátvételt az ország történelme és nem a nyugati „alkotmányos felfogás”, felől kell megközelíteni. a szerzők - james w. spain, az egyesült államok korábbi ankarai nagykövete és nicholas s. ludington - annak a véleményüknek adtak hangot, hogy amennyiben a nyugati szövetségi rendszerben továbbra sem tudnak megegyezni arról, mi lenne a helyes politika a török kormányzattal szemben, az súlyos károkat okozhat a nyugati biztonsági rendszernek. a cikk azzal érvel, hogy a török hagyományok szerint a katonai vezetők ataturk óta a „társadalom elfogadott döntőbírái”, és a lakosság a múlt évben tartott népszavazáson nagy többséggel támogatásáról biztosította evren tábornokot, s ezzel elnökké is emelte.

mint ismeretes, a nyugat eddig gazdasági szankciók formájában igyekezett rábírní ankarát a polgári kormányzáshoz való visszatérésre. törökország ebben az esztendőben több alkalommal is felszólította a nyugati országokat a gazdasági együttműködés folytatására, valamint a visszatartott segélyek kifizetésére.

km lb éb

09.53 070383 1460

ll 11¹⁵ - dle

--

sk0025 4 230 mtik1027

rövid hírek

air france - merénylet

párizs, 1983. március 7. /afp/upi/ - életét veszítette az air france légitársaság bagdadi irodájának vezetője, aki szombaton sebesült meg az iroda elleni merénylet alkalmával. a merénylet során az iroda több alkalmazottja megsebesült, a hatóságok a robbanás óta őrizték az iroda környékét.

alois indra - vietnam, kambodzsa

prága, 1983. március 7. /taszsz/ - hivatalos, baráti látogatásra hanoiból phnom penhbe érkezett vasárnap a csehszlovák szövetségi gyűlés küldöttsége. a delegációt alois indra, a cskp kb elnökségének tagja, a szövetségi gyűlés elnöke vezeti. a csehszlovák parlamenti delegáció vietnami látogatásáról sajtóközleményt adtak ki.

km lb éb

09.58 070383 0731

--

sk0026 4 230 mtik1028

ausztrál választások - pravda

moszkva, 1983. március 7. /mti/ - az eddig kormányon lévő pártkoalíció hibás gazdaságpolitikájában, ausztrália emiatt kiéleződött belső gazdasági nehézségeiben látja a pravda hétfői száma a legfőbb okát annak, hogy a március 5-én megtartott választásokon döntő fölényrel ismét az ausztráliai munkáspárt került hatalomra.

a pravda kommentárja szerint az ausztrál szavazók a szinte óráról-órára növekvő munkanélküliség, az ellenőrizhetetlenné vált infláció, az ipari termelés és milliók életszínvonalának csökkenése, a hatóságoknak a munkásszervezetek elleni támadásai miatt pártoltak el malcolm fraser kormányától. szerepet játszottak a választásban külpolitikai kérdések is. a munkáspárt hatalomraesegítése azt jelzi, hogy a választók elutasították a konzervatív pártok politikáját, amelynek célja ausztrália aktívabb bekapcsolása a pentagon terveibe.

ll 11¹⁵ - dle

az ausztráliai munkáspárt vezetéi a választási harcban olyan intézkedéseket ígértek, amelyek javítják az ország gazdasági helyzetét, kivezetik ausztráliát a válságból, s biztosítják a nemzeti jövedelem igazságosabb újraelosztását. a munkáspárt arra is törekszik, hogy megvalósuljon a kormány, a vállalkozók és a szakszervezetek osztálybékén alapuló együttműködése. ezt az elképzelést nemcsak a szakszervezetek részéről, hanem a munkáspárton belülről is bírálják, mert lényegében megkötne a szakszervezetek kezét a dolgozók érdekeiért vívott harcában.

a jövő mutatja meg, milyen uton halad tovább ausztrália. az országban ma a legnépszerűbb jelszó: „békét és munkát”, jelentős részben a most hatalomra jutott munkáspárti vezetőkötől függ, mennyi valósul meg ebből a jelszóból - állapítja meg a pravda.

fl/hn ha

10.03 070383 1732

-. -

sk0027 4 230 mtik1029

el nem kötelezettek- megnyitó /1.rész/

kis csaba, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-dehli, 1983.március 7./mti/- a nemzetközi béke, a világgazdaság problémái, az el nem kötelezettek feladatai álltak indira gandhi indiai miniszterelnök beszédének tengelyében az el nem kötelezettek mozgalma vii. csucskonferenciájának hétfői ünnepélyes megnyitóján. az indiai miniszterelnök a többi között sürgette az általános és teljes leszerelést s felhívta a nukleáris nagyhatalmakat, mondjanak le a nukleáris fegyverek használatáról, az ezzel történő fenyegetésről, függesszék fel az atomfegyverkísérleteket, a nukleáris fegyverek gyártását és rendszerbe állítását.

indira gandhi a nemzetközi kérdésekkel foglalkozva kijelentette: a fejlődés, a függetlenség, a leszerelés és a béke szorosan összefügg egymással. figyelmeztetett, hogy a fegyverkezési verseny folytatódik, s legujabban még azt az elgondolást is propagálják, hogy a taktikai atomfegyvereket fel lehet használni, „korlátozott”, háborúkban. új területekre terjed ki a stratégiai csoportosulások, a katonai tömbök és szövetségek befolyása, új támaszpontokat hoznak létre. „válaszunknak minderre ezért határozottnak, gyorsnak kell lennie”, - mondotta.

le 11.15.11

a mozgalom - hangoztatta indira gandhi - a történelem legnagyobb békemozgalma, amely nemzetközi téren a be nem avatkozást tekintti a magatartás normájának. „egyetlen hatalom, vagy hatalmi csoport sem avatkozhat be mások életébe”, - jelentette ki, azt hangoztatva, hogy minden veszélyes problémát békés politikai eszközökkel kell megoldani. ugyanakkor, mint mondotta, az el nem kötelezettek mozgalma „nem teheti meg, hogy elítéli az egyik beavatkozást és nem szól egy másikról”, - /folyt./

ki/hi ha

10.06 070383 1739

-. -

sk0028 4 230 mtik1030

el nem kötelezett- megnyitó-2

az indiai kormányfő beszédében felszólította iránt és irakot, hogy vessenek véget tragikus háborújuknak.

reméljük, hogy rövidesen normalizálódik a helyzet afganisztánban mondotta.

a mozgalom teljes támogatásáról biztosította a bátor, hazátlan, sokat sanyargatott palesztin népet, hangoztatva: izrael úgy véli, hogy szabadon követhet el mindenfajta szégyentelen agressziót, sértheti meg a nemzetközi jogot. nem akadályozhatja azonban meg mindörökké a palesztin nép törvényes jogainak érvényesülését. gandhi asszony ugyancsak elítélte dél-afrikát, amely agressziót követ el szomszédai, saját népe és namibia népe ellen. sikraszállt amellett, hogy vessenek véget az indiai-óceán militarizálásának, a diego garcia szigeten lévő támaszpont nuklearizálásának.

beszédében nagy teret szentelt gazdasági kérdéseknek, rámutatva, hogy a világgazdaságot az összeomlás fenyegeti. az elmúlt négy évet a stagnálás, vagy a visszaesés jellemezte s ez különösen a fejlődő országokat sújtotta, ahol ma mintegy 30 millió munkanélküli van, s amelyek adósságállománya 1979 óta 600 milliárd dollárra nőtt. a nyersanyagárak is mélyponton vannak. „ottawa, cancun és versailles ellenére nem kezdődött meg a párbeszéd a fejlett és a fejlődő országok között”, - mondotta, leszögezve, hogy a fejlődő országok az igazságosságon és az egyenlőségen alapuló új nemzetközi gazdasági rend megteremtését követelik. javasolta: a csucstalálkozó hívjon fel a fejlesztés pénzügyi finanszírozásával foglalkozó világkonferencia összehívására.

le 11.15.11

indira gandhi az el nem kötelezettek mozgalmáról szólva leszögezte, hogy annak fontos összetevője az imperialistaellenesség. „nincs vitánk az országok egyetlen csoportjával sem, de kiállunk az igazságtalanság ellen. az el nem kötelezettség nem üres, nem negatív, nem semleges. ez nemzeti függetlenséget és szabadságot, békét, a konfrontáció elkerülését jelenti „, mondotta. /folyt./

ki/hi ha

10.07 070383 1968

--

sk0029 4 230 mtik1031

el nem kötelezettek-2 /3.rész/

a megnyitó ülésen a mozgalom afrikai tagállamainak nevében sékou touré guineai elnök, az ázsiai országok nevében husszein jordániai uralkodó, az európai tagállamok nevében szpirosz kiprianu ciprusi elnök, a latin-amerikaiak nevében linden forbes burnham, guayana elnöke, a felszabadító mozgalmak nevében pedig sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet, a swapo elnöke szólalt fel. valamennyien tolmácsolták az országcsoportok köszönetét fidel castronak kimagasló tevékenységéért, amelyet a mozgalom elnökeként fejtett ki, méltatták az új elnök, indira gandhi szerepét és tolmácsolták jókívánságaikat munkájához.

a tanácskozáson felvették a mozgalomba bahamát, barbadost, kolumbiát és vanuatut, ezzel a tagországok száma 101-re emelkedett.

a megnyitó ülés után a delegációvezetők tiszteletére az indiai köztársaság elnöke adott fogadást. az első munkaülést hétfőn délután tartják.

delhiben egyébként szigorú biztonsági intézkedéseket vezettek be a csucskonferencia résztvevőinek védelmére. ugyanakkor hétfőt munkaszüneti nappá nyilvánították, a konferencia megnyitási tiszteletére s egyben annak biztosítására, hogy a hétfői csucsforgalom ne okozzon fennakadást a tanácskozás megnyitásánál.

ki/hi ha

10.10 070383 1274

--

sk0030 4 230 mtik1032

csádi harcok

lomé, 1983. március 7. /afp/ - goukouni oueddeinek, a csádi ideiglenes nemzeti egységkormány volt elnökének csapatai pénteken elfoglaltak egy csád északi részén lévő települést - jelentette vasárnap este a csádi „felszabadulás hangja”, rádió, amely az oueddei által ellenőrzött északi tibesti körzet adója. a stratégiaiilag fontos ounuanga kebir nevű helységet, amely az ország csaknem felét kitevő borkou-emmedi-tibesti nevű prefektúra központja is, eddig hissene habré, a jelenlegi csádi állam-, és kormányfő csapatai tartották ellenőrzésük alatt.

egyidejűleg goukouni oueddei egyik tanácsadója, facho balam pénteken cotonouban, benin fővárosában azt nyilatkozta az afp tudósítójának, hogy február 20-án hissene habré csapatai súlyos vereséget szenvedtek, amikor megpróbálták elfoglalni a goukouni oueddei által ellenőrzött gouro települést. gouro a oueddei által ellenőrzött északi terület legdélebbi pontja.

hissene habré 1982 júniusában csapataival az élen vonult be a csádi fővárosba és átvette a hatalmat. oueddei a szomszédos kamerunba menekült, majd néhány hónappal később visszatért az országba és csád északi részén, tibestiben ideiglenes kormányt alakított.

ág lb éb

10.26 070383 1226

--

sk0031 4 230 mtik1033

nyugatnémet választások - varsó

varsó, 1983. március 7. /mti/ - a parlamenti választások eredményét a hétfői központi lengyel lapok úgy értékelik, mint egyértelmű bizonyítékot arra, hogy az nszk politikai arculatában tartóssá válik a jobbratolódási folyamat.

a trybuna ludu, a lemp központi lapja felhívja a figyelmet, hogy a nemzetközi realitásokba és a stratégiai erőviszonyokba ütköznek a többi között az olyan szélsőséges megnyilvánulások, mint a német birodalom 1937-es határok között való létezéséről /bommban/ terjesztett mítosz. mindazonáltal a választások eredményei nem csökkenthetik azt az aggodalmat, amellyel európa az nszk

11.15.1983

politikájára tekint. a nyugatnémet jobboldal sikerét ugyanis nyugaton bizonyos konfrontációs körök jó alkalomnak tekinthetik arra, hogy megmerevítsék álláspontjukat a leszerelési tárgyalásokon, és a kelettel való kapcsolatok terén.

a zycie warszawy kiküldött tudósítója azt emeli ki, hogy a nyugatnémet jobboldal a választásokat egyfajta népszavazásnak tekintette, amelynek egyik témája az nsk-nak a nyugati szövetségi rendszerben elfoglalt helye volt. a nato rakéta-programjainak megkérdőjelezését, az európai erőegyensúly fenntartására irányuló törekvéseket a jobboldali propaganda árulásnak, a szövetségi köztársaság biztonságát fenyegető veszélynek igyekezett beállítani, s a választások eredménye azt bizonyítja, hogy ez a propaganda nem volt hatástalan, írja a lap.

kn/hi ha

10.39 070383 1454

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

bonni visszhang - bécs /1.rész/

bécs, 1983. március 7. /mti/ - az unió-pártok nagyarányú vasárnapi győzelméből nem lehet messzemenő következtetéseket levonni az április 24.-i ausztriai parlamenti választásokra, mivel ausztriában „másként járnak az órák”, - mondotta első értékelő nyilatkozatában bruno kreisky osztrák kancellár. a szocialista-párti politikus véleménye szerint várható volt a bonni kormánykoalíció győzelme - ha nem is ilyen nagyarányú. figyelemre méltónak mondotta kreisky azt a körülményt, hogy Kohl kancellárnak a választások előtt a várható gazdasági terhekről elhangzott bejelentései ellenére az unió-pártok szavazatokat nyertek. mint emlékeztetés, az osztrák kormányfő hasonló döntéssel indította a télen saját választási kampányát.

osztrák politikai megfigyelők - köztük az ellenzéki pártok vezetői is - első állásfoglalásaikban rámutattak, hogy a vasárnapi bonni választási eredmény mögött a lakosság biztonságigénye húzódik meg: féltek attól, hogy a német szövetségi köztársaság „kormányozhatatlanná”, válik az erőviszonyok tisztázatlansága esetén. bécsi vélemények szerint a választást alapvetően a belpolitikai bizonytalanság, a munkaméltóságtól és gazdasági romlástól való félelem döntötte el.

Me 11⁴⁵ Me

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására

az osztrák televízió főkommentátora szerint a vasárnapi nsk-beli választási eredmény azt hozta, amire a nagyhatalmaknak éppen szükségük volt: az egyértelműséget és bizonyosságot. az eredmény minden bizonnyal más, mint amit a szovjetunió szeretett volna, de a szovjet vezetés mindig is rendkívül gyorsan váltani tudott a realitások ismeretében és hétfőtől kezdve tudja, hogy egy stabil jobb-közép kormánnyal van dolga. a választásokat megelőző bizonytalansággal magyarázta a tv-komentátor azt is, hogy mindkét nagyhatalom szokatlan formában és nyíltan beavatkozott a választások menetébe - megpróbálva így módon is megszüntetni a bizonytalanságot. az egyesült államok a genfi tárgyalásokon a választási eredmény ismeretében várhatóan megteszi majd azokat az engedményeket, melyeket nem akart megtenni a választások előtt. az sem kizárt, hogy az új helyzet további koncessziók megtételére kényszeríti a szovjetuniót. /folyt/

sz/hn ha

10.50 070383 2289

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

bonni választások - osztrák visszhang /2.rész/

/szig. szerk.táj./

a bonni választások végén az osztrák televízió kétórás összeállítását sugárzott az első állásfoglalásokról. lendvai pál budapesti és belgrádi véleményeket kérve megszólaltatta rényi pétert, a népszabadság főszerkesztő-helyettesét, valamint a jugoszláv „delo” című napilap főszerkesztőjét is. rényi péter a rendelkezésére álló rövid egy-két percen elismeréssel szólt a megelőző spd/fdp koalíció külpolitikai törekvéseiről és hangot adott azon reményének, hogy a bonni külpolitika nem módosul túl nagy mértékben a vasárnapi választásokat követően.

sz/hn ha

10.51 070383 0651

Me 11⁴⁵ Me

-.-

sk0034 4 230 mtik1036

nyugatnémet visszhang - london /1.rész/

London, 1983. március 7. /mti/ - a hétfői londoni lapok közül a the daily telegraph helmut kohl választási győzelmét „a nato győzelmének„ minősítette. a the times szerint „hallani lehet majd a megkönnyebbült sóhajokat„ washingtonból, londonból és párizsból, miután a nyertes hűségét nyilvánította a nato ugynevezett kettős rakétahatározata iránt. a financial times „mélyszégyen megkönnyebbülést„ értekel mindazoknál a nato-kormányoknál, amelyek „tartottak tőle, hogy bomban esetleg semleges irányzatú kormány alakul„.

ami a belpolitikai következményeket illeti, az angol lapoknak meggyőződése, hogy helmut kohl - mint a the times fogalmaz - „nem is kívánhatott volna magának jobbat„, mint az abszolút többség nélküli győzelem, amely szükségessé teszi a szabaddemokratákkal vállalt koalíció fenntartását, egyszersmind megóvjá kohlt attól, hogy szükségképpen franz josef strauss csu-vezért válassza külügyminiszterének.

a the guardian szerint az abszolút többség birtokában kohl „ki lett volna szolgáltatva„, straussnak, ami azután „főfájásra adott volna okot az nsk szövetségeseinek„: „az élet sokkal izgalmasabb lett volna annál, mint amilyennek most ígérkezik bomban, de sokkal bizonytalanabb is olyan, hallatlan fontos területeken, mint a kelet-nyugati viszony és a nukleáris fegyverkezés„.

a „zöldek„ parlamenti képviseléről szólva a the timesnak is, a the guardian-nek is pozitív a véleménye. a the times szerint „első ízben esett meg, hogy egy nagy nyugati polgári demokráciában ennyire radikális mozgalom kapcsolódik be a parlament életébe„... általa a kiábrándult ifjabb nemzedék visszakerülhet a nyugatnémet politika fő áramába„.

a the guardian szerint a bundestagnak „jót tesz majd az a friss levegő, amit a „zöldek„ hoznak magukkal„. a „zöldek„ ugyan nem váltották be azt a reményt, hogy végül is a mérleg nyelvét képezik majd a nagy parlamenti pártok között és akár meg is béníthatják a kormányt. ám az ettől való félelem „már önmagában is elég volt ahhoz, hogy a hagyományos pártok komolyabban szemügyre vegyék a sürgető környezeti problémákat„. /folyt./

ae/hi ha

11.09 070383 2185

de 11⁴⁵ Me'

--

sk0035 4 230 mtik1037

kohl-győzelem - brit sajtó /2.rész/

az spd kudarcáról szólva a the times annak a nézetének adott hangot, hogy vogelnek „nincs oka a keserűsége„. „ragyogó kampányt folytatott, elnyerte saját pártjának és sok ellenfelének a tiszteletét és a rokonszenvét. ma őt tartják a legkitűnőbb elmének a nyugatnémet politikában„. a lap szerint vogel „titokban örül is, hogy nem ő lett a miniszterelnök, kinek sorsa a kiszámíthatatlan „zöldek„ jóindulatától függne, s akinek szembe kellene néznie a rakétatelepítés kínzó problémájával. tudja, hogy bármit is döntött volna ebben a kérdésben, válságot robbantott volna ki saját pártján és a szövetségi rendszeren belül is„.

ae/hn ha

11.10 070383 0699

--

sk0036 4 230 mtik1038

nkomo - nyilatkozat

bulawayo, 1983. március 7. /reuter/upi/afp/ - joshua nkomo, zimbabwei ellenzéki vezető vasárnap azzal vádolta robert mugabe miniszterelnököt, hogy elrendelte meggyilkoltatását.

mint korábban jelentettük, szombaton kormánycsapatok átkutatták nkomo bulawayoi házat, s mindaddig tisztázatlan körülmények között lelőtték sofőrjét. nkomo családjával együtt még a házkutatás előtt ismeretlen helyre menekült.

pontos tartózkodási helyéről továbbra sincsenek megbízható információk, hírügynökségek mindössze annyit tudnak, hogy a zimbabwei ellenzéki vezető bulawayo külvárosában egy meg nem nevezett helyen - mindössze tíz meghívott külföldi újságíró részvételével - rögtönzött sajtókonferenciát tartott. nyilatkozata szerint a szombati házkutatás célja az volt, hogy őt magát gyilkolják meg. nkomo szerint a miniszterelnök nem csupán az ő és családja életére tör, de szét akarja zuzni a zaput, a nkomo vezette ellenzéki pártot is, hogy minden hatalmat saját pártja kezébe összpontosítson. „felhívom a világ közvéleményét - mondotta nkomo - hogy próbálja észre téríteni a miniszterelnököt, mert így nem lehet a dolgokat intézni... nem távozom az országból, de nem is térek vissza otthonomba addig, amíg biztonságban nem érzem magam„. /nkomonak egyébként a múlt hónapban elkobozták az utlevelét./

de 11⁴⁵ Me'

a zimbabwei biztonsági erők félkatonai alakulatai folytatják a razziákat a zapu hivei, s illegális fegyverek után kutatva. nkomo számos hívét, közöttük több magasabb rangú személyiséget letartóztattak. a legutóbbi rendőrségi akciókkal kapcsolatban morris nyagumbo, bányügyi miniszter és a zimbabwe afrikai nemzeti unió egyik illetékese egy gyűlésen mondott beszédében úgy nyilatkozott, hogy a ,zapu támogatói olyan szervezetekhez tartoznak, amely a kormány felforgatására törekszik.,,

tu lb éb

11.24 070383 1844

--

sk0037 4 230 mtik1039

francia községtanácsi választások - 2. /1.rész/

párizs, 1983. március 7. /mti/ - a községtanácsi választások első fordulójának eredményeit a jobboldal nagy diadallal fogadta s egyes vezetői - így jean lecanuet, az udf elnöke, - rögtön azt hangoztatták: mitterrand elnöknek le kell vonnia a következtetéseket abból, hogy a baloldal elvesztette eddigi többségét s meg kell változtatnia a kormány politikáját.

a baloldali vezetők első nyilatkozataikban elismerték, hogy a baloldal kétségkívül teret vesztett, de hangsúlyozták, hogy a végleges mérleget majd csak a második forduló után lehet megvonni. defferre belügyminiszter kijelentette: csak a második forduló mutatja majd meg, ki az igazi győztes. a kérdés az, hogy a baloldal tévesztése olyan arányú lesz-e, mint amelyet 1977-ben a jobboldal szenvedett el. az első forduló eredményei arra vallanak, hogy a baloldal tévesztése kisebb ennél.

georges marchais, az fkp főtitkára hangsúlyozta: a jobboldal nem érte el igazi célját, azt, hogy a franciák nagy többsége szembeforduljon az eddigi politikával. marchais rámutatott, hogy a jobboldalnak kétségtelenül jobban sikerült mozgósítania választóit, mint a baloldalnak, a tartózkodók aránya magasabb volt az országos átlagnál azokban a városokban, ahol korábban a baloldal volt többségben. így kézenfekvő, hogy a baloldali választók egy része tartózkodott a szavazástól, mert elégedetlen az eddigi eredményekkel. ez az elégedetlenség azonban nem jelenti, hogy ezek a választók giscard d'estaing, barre és chirac visszatérését kívánják; ellenkezőleg azt akarják, hogy a kormány határozottabban haladjon előre s különösen a munkanélküliség elleni küzdelmet

L 13^u N^o
14^u

folytassa még erőteljesebben. a baloldalnak most, a második forduló előtt, arra kell törekednie, hogy ezeket az elégedetlenkedő választókat is mozgósítsa, s a baloldali erők lehető legszélesebb egységfrontját hozza létre. /folyt./

ds/ge ha 12.46 070383 1928

sk0038 4 230 mtik1040

francia községtanácsi választások - 2. /2.rész/

a szocialista párthoz közelálló le matin azt írja, hogy az első forduló eredményei kudarcot jelentenek a baloldal szempontjából, de ez a kudarc még nem katasztrófa. a kudarcnak több oka is van: a jobboldalnak sikerült jobban mozgósítania választóit, s a középal választók egy része csalódott, és egyelőre lezártnak tartja a gazdasági válság idején nem lehet büntetlenül olyan szigorú gazdaságpolitikát folytatni, amelynek a polgárok csak a keménységét érzik, de nem érzékelik annak pozitív hatásait,, - írja a lap.

franciaországban a vezető politikusok polgármesterek is egy-egy városban, így most is jelölteként szerepeltek a helyi választásokon. a kormány tagjai közül öt miniszter vesztette el polgármesteri tisztét, köztük jack lang kulturális miniszter és mexandeau postaügyi miniszter. mauroy miniszterelnök és defferre belügyminiszter lille-ben, illetve marseille-ben megelőzte ugyan jobboldali ellenfelét, de mivel több más lista is indult, nem tudta megszerezni az első fordulóban az abszolút többséget, így e városokban a második forduló dönt majd.

a kormány legtöbb tagja, így jack rathier kommunista közegészségügy miniszter, henrysson külügyminiszter, rocard tervezési és területrendezés miniszter már az első fordulóban győzött. lionel jospin, a szocialista párt első titkára, párizs egyik kerületében, melynek pedig korábban baloldali többsége volt, alulmaradt jobboldali ellenfelével szemben.

ds/ge ha

12.51 070383 1512

L 13^u N^o14^u

sk0039 4 230 mtik1041

nicaraguai ellenforradalmár

managua, 1983. március 7. /taszsz/ - „az amerikai katonai tanácsadók és hondurasi tisztek fosztogatni, tuszokat szedni és ölni küldtek minket nicaraguába,, - jelentette ki újságírók előtt managuában José Antonio Balmaceda, aki maga is az ellenforradalmi bandák tagja volt, de esteli meggyében megadta magát a nicaraguai hatóságoknak.

mint elmondta, tavaly szervezték be, a hondurasi hadsereg táborában kapott kiképzést és bevetés előtt hondurasi katonai járműveken szállították őt társaival együtt a nicaraguai határra.

hondurasi területről 1980 januárja óta az ellenforradalmár csoportok legkevesebb 150-szer hatoltak be nicaragua határmenti területeire, és több mint 350 nicaraguai parasztot öltek meg - mondta Balmaceda.

az ellenforradalmi szervezettel való szakítás mellett Balmacedo azután döntött, miután meggyőződött róla: az „eszme,, amelyért az ellenforradalmárok harcolnak - a dollár és a „hadizsákmány,, amelyet fegyvertelen emberektől szereznek.

ta mj ng

12.57 070383 1044

-.-

sk0040 4 230 mtik1042

okp-kongresszus - kb

milánó. 1983. március 7. /mti/ - az olasz kommunista párt xvi. kongresszusának küldöttei a milánói tanácskozás lezárásaként vasárnap éjszaka megválasztották a párt központi bizottságát, ellenőrző bizottságát, valamint a revíziós bizottságot.

az új központi bizottság első ülésén egyhangulag megerősítette tisztségében Enrico Berlinguert, a párt eddigi főtitkárát.

a 179 tagú központi bizottságba 57 új tagot választottak, az ellenőrző bizottság 57 főből álló testületében 21 helyen történt változás.

4/1405

a következő ülésre március 14-én kerül sor, amikor a központi bizottság megválasztja a párt titkárságát. Alessandro Natta, aki a xvi. kongresszusig a párt héttagú titkárságának tagja volt, ezután az ellenőrző bizottság elnökeként végzi munkáját.

ezt megelőzően a vasárnap esti órákban került sor az ötnapos vitát lezáró utolsó nyilvános ülésre, amelyen az 1109 küldött - hét ellenszavazattal, kilenc tartózkodással - elfogadta a kongresszus politikai dokumentumát, valamint jóváhagyta Berlinguerek a megnyitón elhangzott beszámolóját, továbbá kongresszusi záróbeszédét.

az ülésről kiadott rövid nyilatkozat felszólítja a tagságot a pártkongresszuson elfogadott és a politikai dokumentumban rögzített irányvonalának követésére, amelynek középpontjában a demokratikus alternatíva megvalósítása, a kereszténydemokrata párt hatalmi rendszerének felváltása áll.

kir/hi ha

12.58 070383 1437

-.-

sk0041 4 230 mtik1043

nszk választás - első szovjet visszhang

moszkva, 1983. március 7. /mti/ - élénk érdeklődéssel figyelték moszkvában a nyugatnémet választási eredmények alakulását. a hivatalos előzetes végeredmények alapján a taszsz bonni tudósítója megállapítja, hogy a választásokat a nagyfokú aktivitás jellemezte. az erőviszonyok számszerű alakulásán kívül a tudósítás felhívja a figyelmet arra, hogy a bundestagban a korábbi négy helyett a jövőben öt párt képviselői kapnak helyet.

a győztes CDU/CSU koalíció vezetői közül a hírügynökség idézi Kohl kancellárnak a bel- és külpolitikára vonatkozó első kijelentéseit, amelyek szerint a keresztényunió politikájának legfőbb céljai a munkanélküliség csökkentése, a gazdasági tevékenység élénkítése, míg a külpolitikában a leszerelés. egyidejűleg Kohl hangsúlyozta a tudósítás - ismét megerősítette pártja elkötelezettségét a NATO „kettős határozatához,, , amelynek értelmében a német szövetségi köztársaságban - és más nyugat-európai államokban - új amerikai nukleáris rakéták telepítésére kerül sor. mi készek vagyunk e fegyvereknek az NSZK-ba történő telepítésére - mondta Kohl.

4/1405

mint a szovjet hirügynökség megállapítja, a szociáldemokraták elismerték, hogy nem érték el kitűzött céljaikat, s jövőbeni szerepükkel kapcsolatban idézi brandt szavait: „az spd a konstruktív ellenzék szerepét óhajtja magára vállalni. a párt már ennél nagyobb nehézségeket is átélt. az új kormánynak nem lesz könnyű dolga a jelenlegi gazdasági helyzetben,,.

a választások eredményéről tudósító első, tényszerű jelentések is rámutattak a „zöldek,, sikerére. ez a párt - mint az egyik vezetőjének, petra kellynek szavaiból kiderül - ellenzi a nato rakétatelepítési terveit, s ebben a kérdésben kész együttműködni az spd-vel - írja tudósításában a taszsz.

kr/jp ha

13.04 070383 1819

-.-

sk0042 4 230 mtik1044

nyugatnémet választások - francia visszhang /1.rész/

párizs, 1983. március 7./mti/ - a francia kommentátorok elsősorban abból a szempontból foglalkoznak a nyugatnémet választások eredményével, hogy az milyen kihatással jár majd franciaországban a gazdasági helyzetre. általában aggódó hangú kommentárok mutatnak rá arra, hogy a nyugatnémet jobboldal sikere fel fogja hajtani a tőzsdéken a nyugatnémet márka árfolyamát, s megerősödik majd a spekuláció a francia frank ellen, mert a nemzetközi pénzügyi körökben a frank újabb leértékelésére számítanak.

a le matin hangsúlyozza: nagyon nehéz hét áll a francia kormány előtt. a francia nemzeti bank már a múlt hét csütörtökén is ötszáz millió dollárt költött a frank árfolyamának támogatására és nagyon valószínű, hogy most, a spekuláció megerősödésével, rendkívüli áldozatokat kell hozni a frank védelmében. a községtanácsi választások második fordulójára előtt nagyon nehezen szánhatja rá magát a kormány a frank újabb leértékelésére, mert ezzel olyan „ajándékot,, adna a jobboldalnak, amely azt kihasználná a választási kampányban. a lap azonban felveti a kérdést: vajon érdemes-e belpolitikai megfontolások miatt, néhány polgármesteri pozíció védelmében, újabb milliárdokat költeni a frank védelmében és még jobban kimeríteni a valutatartalékokat? /folyt./

ds/hn ha

13.06 070383 1340

+ 1405

-.-

sk0043 4 230 mtik1045

nyugatnémet választások - francia visszhang /2.rész/

a libération kommentárjában rámutat: a nyugatnémet választások eredménye ugyan megkönnyíti az amerikai rakéták telepítését nyugat-európában, de ugyanakkor a választási kampány lefolyása azt mutatta, hogy az nszk nagyobb önállóságot fog igényelni a nato-n belül. azt követeli, hogy az atlanti szövetség jobban vegye figyelembe a nyugatnémet érdekeket, így azt is, hogy az enyhülést fenn kell tartani Európában. a választási kampányban kohler és vogel egyaránt hangsúlyozta, hogy fontosnak tartják a két német állam közötti kapcsolatokat, s a szovjetunióval és a szocialista országokkal való jó viszonyt. a lap szerint annak ez a nagyobb önállóságra való törekvése újabb feszültségeket fog okozni a nato-n belül, s kihat majd a közös piacon belüli helyzetre is. a bonni jobboldal győzelme továbbá fokozza a franciaországi szocialista kísérletet, elszigetelődését nyugat-európában és hozzá fog járulni a francia gazdasági nehézségek elmélyítéséhez.

ds/hn ha

13.12 070383 1028

-.-

sk0044 4 230 mtik1046

amerikai rakéták brit ellenőrzése

London, 1983. március 7. /mti/ - gene la rocque, nyugalmazott amerikai ellentengernagy hétfőn, a the times olvasói rovatában ismét „kegyes csalásnak,, minősítette a rakéták bevetése fölötti „együttes döntéshozatal,, hivatalos tézisének.

„az Európában levő amerikai nukleáris fegyverek, csakugy, mint azok, amelyek csak ezután kerülnek oda - írta la rocque, aki pillanatnyilag a washingtoni /magánjellegű/ védelmi információs központ igazgatója -, kizárólag az egyesült államok kormányának ellenőrzése alatt állnak. csakis az egyesült államok kormánya dönt arról, bevessék-e azokat és mikor. ezen a tényen sem előzetes megállapodások, sem konzultációs egyezségek nem változtatnak. a nato egyetlen tagjának sincs vétőjoga az amerikai nukleáris fegyverek fölött.,,

a tengernagy szerint vágyait cseréli fel a valósággal az, aki hisz benne, hogy a nukleáris fegyverekkel kapcsolatos konzultációk „jelentős mértékben korlátoznák,, amerikának azt a jogát, hogy saját fegyvereivel rendelkezék. amiként a brit és a francia kormány

th
1405

kül

- 38 -

1983.03.07.

is maradéktalan ellenőrzést gyakorol saját nukleáris fegyverei fölött és nem engedi meg amerikának, hogy döntsön e fegyverek használatáról, az egyesült államok is szuverén módon dönt a sajátjairól.

végül la rocque leszögezte: „a nukleáris fegyverek folyamatos felhalmozása egyáltalán nem növeli sem nagy-britannia sem amerika védelmi képességét.

ae/ge ha

13.16 070383 1456

..-

sk0045 4 230 mtik1047

nszk visszhang - belgrád

belgrád, 1983. március 7. /mti/ - a jugoszláv tömegtájékoztatási eszközök a nyugat-németországi választásokról közölt beszámolóikban a kereszténydemokrata unió meglepően nagy arányú győzelmét emelik ki. a politika című belgrádi lap bonni tudósítója ezzel összefüggésben megállapítja: a cdu-csu győzelmének oka mindenekelőtt abban keresendő, hogy a gazdasági körök erőteljesen elkötelezték magukat a kereszténydemokrata unió mellett, a magántőke, a munkáltatók, a bankárok feltétlen és nyílt támogatást nyújtottak helmut kohlnak és pártjának.

a borba megállapítja, hogy vasárnap lezárult a bonni hatalomváltás „átmeneti szakasza”. kohl, miután szeptemberben parlamenti manőver útján megbuktatta schmidtet, most vereséget mért vogelre. bonn új embere így módon már „teljes legitimitást”, élvez.

kd/hn ha

13.46 070383 0857

..-

kül

- 39 -

1983.03.07.

sk0046 4 230 mtik1049

izrael-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 7. /mti/ - egy újabb amerikai kezdeményezésig, illetve philip habib amerikai megbízott visszatéréséig nem várható haladás az egyesült államok részvételével folytatott izraeli-libanoni tárgyalásokon. ez a meggyőződés alakult ki bejrutban a khaldeban sorra kerülő keddi találkozó előtt.

az izraeli kormány vasárnapi ülésén nem találta kielégítőeknek habib előzőleg elvetett javaslatait és közölte, hogy lényegesebb garanciákat követel libanontól. az amerikai küldött azt javasolta, hogy az izrael által követelt dél-libanoni ellenőrző állomásokat, katonai támaszpontokat libanoni felügyelet alatt rendszeresített izraeli járőrözéssel helyettesítsék és az izraeli csapatkivonás után fél évvel kezdjenek tárgyalásokat a kapcsolatok normalizálásáról.

jichak samir izraeli külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatából kitűnik, hogy tel-aviv szorosan összekapcsolja a biztonsági garanciák és a normalizálás ügyét, a politikai zsarolás eszközeként tekinti a katonai jelenlét igényét. samir kijelentette, hogy kormánya hajlandó engedelményeket tenni az 5 ellenőrző állomás kérdésében azzal a feltétellel, hogy libanon hozzájárul a nagyobb arányú személy- és áruforgalomhoz, valamint magasabb szintű diplomáciai képviselők létesítéséhez.

a tizedik hónapjába lépett dél-libanoni megszállást kihasználva izrael intenzív erőfeszítéseket tesz a palesztinai felszabadítási szervezet befolyásának csökkentésére, a palesztin menekültek végleges libanoni telepítésére. ennek jeleként értékelhető, hogy az együttműködésre kész, illetve megvásárolható palesztinokból 50 tagu u.n. palesztin nemzeti gárdát alakítottak a dél-libanoni menekülttáborokban. abdallah nasszer, a gárda vezetője vasárnapi sajtóértekezletén élesen támadta a pfsz vezetőit, de elismeréssel szólt az izraeli megszálló hatóságokról, az izraellel együttműködő haddad őrnagy hadseregéről, a falangista miliciákról és a libanoni kormányzatról. odáig ment, hogy nem a pfsz, hanem a nemzeti gárda képviseli a libanoni palesztinokat, éppugy, mint a kollaboránsokból alakított faluszövetségek ciszjordániában. nasszer védelmébe vette a dél-libanoni palesztin menekültek elűldözésével, meggyilkolásával vádolt falangistákat és azt állította, hogy a „szíriaiak és a kommunisták”, vannak a legutóbbi merényletek mögött.

az izraeli megszállók nyolc palesztint tartóztattak le tir környékén azzal a váddal, hogy fegyveres ellenállási akciók szervezésében vettek részt. /folyt./

bz/jp már

14.34 070383 2557

ti

1508

..-

sk0047 4 230 mtik1050

izrael - Libanon 2. rész

a hét végén Jordánia is csatlakozott a libanoni importot sújtó szaud-arábiai bojkottintézkedésekhez azzal a céllal, hogy megakadályozza izraeli eredetű áruk behozatalát.

az illegális importot és az illegális kikötők működését megtiltó múlt heti rendelkezés értelmében a libanoni hatóságok hétfőn - hat év után - átvették a falangista miliciáktól a bejruti kikötő 5. számú rakodó részlegét.

bz/jp már

14.36 070383 0453

--

sk0048 4 230 mtik1051

nszk - választási visszhang

washington, 1983. március 7. /mti/ - a the washington post hétfői vezércikke szerint helmuth kohl kancellár „a kiszámíthatóság megszemélyesítője”, győzött a kelet-nyugati közvetítési próbálkozás által „az ismeretlenbe tartó”, szociáldemokraták felett.

„a világ többi része számára ez a választás azt jelenti, hogy az atomfegyverekkel kapcsolatos tárgyalások most komoly szakaszba érnek”, - állapítja meg a vezércikk, s figyelmezteti az amerikai kormányzatot: „a németek nem az amerikai politika mellett szavaztak, az atlanti szövetség mellett szavaztak, s ez meghatározó különbség”,.

madrid, 1983. március 7. /mti/ - a hétfői madridi újságok a nyugatnémet választások eredményét értékelve szinte egyöntetűen azt a következtetést vonják le, hogy „nyugat-európa jobbra tart”,.

„a spanyol közvéleményben nem a kereszténydemokraták győzelme, hanem annak aránya keltett meglepetést”, - írja a mérsékelt el país. majd leszögezi: „willy brandt és helmuth schmidt személyi varázsa nélkül a szociáldemokratáknak nem lehetett esélyük”,.

a konzervatív abc szerint „az új helyzetben megnyílt az út a pershing-2 rakéták nszk-beli telepítése előtt”,.

+

1630

a spanyol jobboldal nem titkolt örömmel fogadta az nszk-beli választás eredményeit. a népi szövetség /ap/ főtitkára szerint „a nyugatnémet lakosságnak erőskezü, céltudatos kormányra van szüksége. ezt az igényt legjobban helmuth kohl elégíti ki”,.

br ky/jp már

15.10 070383 1478

--

sk0049 4 230 mtik1052

perui újságírók

Lima, 1983. március 7. /mti-pl/ap/ - végső soron a perui csendőrség különleges osztagai a felelősek azért, hogy január 26-án az andok hegyvidékén lévő uchuraccay indián településen helybéli parasztok megöltek nyolc perui újságírót. erre a következtetésre jutott az a vizsgálóbizottság, amely egy hónapon át nyomozott fernando belaunda terry perui elnök megbízásából a meggyilkolt újságírók ügyében. az értesülést az el observador című, limai független lap hozta közölte a hét végén.

a bizottság tagjai környékbeli parasztok meghallgatása során megtudták: a csendőrség különleges osztagai azt az utasítást adták a parasztnak, hogy „bármivel végezhetnek, aki számukra idegen, mert lehet, hogy terroristával állnak szemben”,. a rendőrség, a csendőrség és a hadsereg képviselői korábban határozottan cáfolták, hogy bármi közük lenne az említett gyilkosságokhoz.

a vizsgálóbizottság jelentése azt is közli, hogy még mindig nem kerültek elő azok a fényképezőgépek, amelyek a megölt újságírók tulajdonát képezték.

a bizottság tagjai közt volt a perui újságíró szervezet vezetője, valamint vargas llosa regényíró is.

ps mj ng

15.12 070383 1185

+

1630

--

sk0050 4 230 mtik1053

francia községtanácsi választások

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 7. /mti/ - a belügyminisztérium hétfőn délután közölte, hogy franciaországban - a tengerentúli megyék később beérkező eredményei nélkül - a vasárnapi községtanácsi választásokon leadott szavazatok a következőképpen oszlottak meg:

a több, mint 36 millió szavazásra jogosult állampolgár közül 28 millió szavazott, a tartózkodók aránya 21,63 százalék volt. /valamivel magasabb mint a legutóbbi 1977 évi választásoknál/. a leadott érvényes szavazatok 39,76 százalékát a baloldali kormánypartok listái, 50,89 százalékát az ellenzéki partok listái szerezték meg, 9,35 százalék pedig egyéb helyi listákra /környezetvédők s egyéb helyi csoportok/ esett.

... mivel franciaországban nagyon sok a kisközség, a több, mint 36.000 helység 94 százalékát a 3500 lakosnál kisebb falvak alkotják, így a szavazatok országos megoszlásánál viszonylag magas arányt értek el a különböző helyi csoportok. politikai szempontból épp ezért elsősorban a 30.000 lakosnál nagyobb városok eredményeit veszik figyelembe. ezekben a városokban a szavazatok megoszlása a következőképpen alakult:

a baloldali kormánytöbbség partjai: 47,7 százalék

ellenzéki partok: 51,9 százalék

környezetvédők és egyéb csoportok: 0,4 százalék.

számos városban még második fordulóra kerül sor, ezért a községtanácsi mandátumok megoszlásáról, valamint arról, hogy az egyes partok hány városban szerezték meg a polgármesteri pozíciót, majd csak a jövő vasárnap tartandó második forduló után lehet végleges képet kapni.

ds/jp már

15.27 070383 1632

ti

1630

-.-

sk0051 4 230 mtik1054

úr-hadviselés - usa

washington, 1983. március 7. /mti-taszsz/ - az amerikai katonai vezetés azt tervezi, hogy atomháború esetén jelentős mértékben felhasználná a világűr is - írja a upi hírügynökség, amely egy bizalmas jelentés alapján beszámol az egyesült államok légierőjének távlati terveiről. a tavaly készített jelentés, amelyet csak a fegyvernem vezetőinek szűk körében terjesztettek, arról szól, hogy milyen lesz a légierő az ezredforduló tájékán.

a upi által ismertetett jelentés a reagan-kormányzatnak azon a nézetén alapul, amely szerint „az egyesült államok megnyerhetne egy atomháborút,„ azt állítja, hogy az egyesült államok győztesként kerülhetne ki egy olyan nukleáris összecsapásból, amely atomfegyverek „tömeges párbaját,„ foglalná magában.

a upi szerint a pentagon, az idézett elképzelésből kiindulva, új fegyverrendszereket - így az ellenség műholdjainak megsemmisítését szolgáló mesterséges holdakat és rakétaelhárító-rendszereket - óhajt telepíteni a világűrbe.

a nyilvánosságra került jelentés azt jelzi, hogy az amerikai kormányzat új, minőségi ugrásra törekszik a fegyverkezési versenyben és az új katonai célokra történő felhasználásában - mutat rá a taszsz hírügynökség.

ku mj ng
15.39 070383 1247

-.-

sk0052 4 230 mtik1055

magyar család tragédiája kairóban

kairó, 1983. március 7. /mti/ - magyar család tragédiáját okozta egy házomlás vasárnap kairóban. lőrincz csaba, a rába mogürt dolgozója, felesége és két kiskorú gyermeke abban a magas épületben lakott, amely kairó heliopolis külvárosában egyelőre megmagyarázhatatlan okból összeomlott és maga alá temette lakóit.

ti

1630

a magyar család a második emeleten lakott. Lőrincnek és feleségének holttestét a kairói magyar szervek azonosítani tudták. a gyermekeket - minthogy holttestüket még nem találták meg - eltűntnek nyilvánították.

pk/jp már

15.40 070383 0595

--

sk0053 4 230 mtik1056 /panoráma/

háromszor „nem,, az urnáknál, 1. rész

1983. március 7. /mti-panoráma/ - három ország, három gazdasági lelet, három választás a vikenden: kimutathatók-e közös összefüggések?

az első ország az nszk: 61 millió lakos, 2,5 millió munkanélküli /30 százalékos növekedés egy év alatt/, a nemzeti össztermék 1,2 százalékos, a keresetek reálértékének 2,3 százalékos csökkenése az elmúlt esztendőben. a vasárnapi választások annak a keresztényliberális koalíciónak a győzelmét hozták, amely tavaly ősszel 13 évi szociáldemokrata-liberális kormányzás után parlamenti manőverrel kereszténydemokrata politikust juttatott a kancellári székbe.

franciaország: 54 millió lakos, 2,1 millió munkanélküli /az előző esztendő növekedése után magas szinten állandósult érték/, 10 százalékos megközelítő infláció, 93 milliárd frankos külkereskedelmi deficit. a községtanácsi választások első fordulójában a jobboldal, amely 1977-ben súlyos vereséget szenvedett a városházák csatájában /majd 1981 tavaszán az elnökválasztást és az annak nyomán kiírt parlamenti választást is elvesztette/, revansot vett a hat évvel ezelőtti kudarcért és a helyi közigazgatás szintjén jelentős pozíciókat hódított el a baloldaltól.

ausztrália: 14 millió lakos, 700 ezer munkanélküli /30 százalékos növekedés egy év alatt/, 11 százalékos infláció, plusz aszály és bozóttűz-katasztrófa. a választás eredménye: a hét éve kormányzó liberális-nemzeti-agrárpárti koalíciós kormány nagyarányú vereséget szenvedett a munkáspárttól, amely alig néhány héttel a szavazás előtt választotta vezérévé a dinamikus szakszervezeti elnököt, bob hawke-ot.

h

1717

aligha lehet tehát véletlen, hogy - amennyiben az nszk-beli választást úgy tekintjük, mint az ellenzéki kereszténypártok liberális segédlettel végrehajtott tavalyi parlamenti manőverének utólagos megerősítését - az eddig hatalmon lévő erők szenvedtek kudarcot. a szavazók a gazdasági válság megoldására kerestek új lehetőséget, a megelőző időszakban kormányzó pártokkal, politikusokkal szemben fejezték ki elégedetlenségüket, ez volt döntésük egyik fontos, vagy éppen legfontosabb motívuma. számukra mindegy volt: konzervatív, monetarista, vagy az állami beavatkozást hirdető politikával nem sikerült orvosolni országuk gazdasági gondjait - egyben saját panaszait. ahol a hatalom szociáldemokrata vagy szocialista kézben volt, ott őket sújtotta az urnák verdiktje, ahol a jobboldal kormányzott az elmúlt években, ott a szociáldemokraták „jöttek be,,. /folyt/

bd sj

15.55 070383 2504

--

sk0054 4 230 mtik1057

háromszor „nem,, az urnáknál, 2. rész

megfigyelhető, hogy különösen a munkanélküliség növekedése, illetve a munkaképes lakosság 10 százalékat meghaladó vagy legalábbis megközelítő magas szintje váltott ki elégedetlenséget - a gazdasági fellendülés éveinek inflációja ritkán járt ilyen súlyos politikai következményekkel. az elmúlt esztendők mélyülő világgazdasági válsága nem csupán a mostani szavazási vikenden hozott ilyen változásokat: számos tőkésországban cserélődött a vezetés - bár a személycserék, a pártok őrsegváltása a kormányrudnál rendszerint nem bizonyult elegendőnek, és a gazdasági problémák azután is megmaradtak.

jellemző ebből a szempontból a francia példa: a 20 hónappal ezelőtti szocialista sikert - amely a kommunisták támogatásával vált lehetségessé - nem utolsósorban a változás reménye, igénye magyarázta. s noha a baloldal számos reformot hajtott végre, az, hogy a gazdasági válság körülményei között kénytelen volt legalábbis ideiglenesen behuzni a féket nagyvonalú szociális terveinek megvalósításában, hogy nem tudta csökkenteni a munkanélküliséget, hanem csak megállítani növekedését - ez már elegendő volt annak a hullámnak a visszahuzódásához, amely 1981-ben kormányra emelte.

a három választás következményei azonban eltérőek. az nszk-ban, ahol a hatalmi váltás már októberben lezajlott, a keresztényliberális koalíció voltaképpen most kezdheti meg gazdasági

h

1717

receptjeinek alkalmazását, s csak négy év múlva fog megmérteni ismét. ausztráliában a munkáspárt is tiszta lappal kezdhet. franciaországban a községtanácsi csata kimenetele /a második, jövő vasárnapi forduló még hátra van/ közvetlenül nem érinti a baloldal központi hatalmi pozícióit, hiszen mitterrand elnök mandátuma 1988-ig, a nemzetgyűlésé - ahol a szocialistáké az abszolút többség - 1986-ig szól. nem kétséges azonban, hogy a jobboldal a választási eredményre hivatkozva fokozza nyomását.

a kérdés ezután az, hogy miként alakul az elkövetkező hónapokban, években a világgazdaság helyzete. ha a néhány gazdasági mutató fecskéje által jelzett tavasz eljönne és idén, majd jövőre felfelé ivelne a világgazdaság tevékenysége, az mindenütt segiténé a kormányon lévő, vagy most kormányra jutott erőket. ha a világgazdasági kikelet késik, akkor a közeljövőben választásra váró kormányzó pártok „nyara,, ígérkezik viharosnak.

baracs dénes

mti panoráma

bd sj pan
15.56 070383 2407

.-.

sk0055 4 230 mtik1058

az okp kongresszusáról /1.rész/

milánó, 1983.március 7. /mti/ - a Lunita hétfői száma közölte az okp kongresszusán részt vett szovjet küldöttség tagjainak nyilatkozatát. viktor afanaszjev, az szkp központi bizottságának tagja, a pravda főszerkesztője és vagyim zaglagyin, az szkp kb nemzetközi osztálya vezetőjének első helyettese a kongresszuson szerzett vegyes benyomásáról számolt be. „őszintén szólva, a szovjet küldöttség ellentmondásos tapasztalatokat szerzett és nemcsak a kongresszusról, hanem dokumentumairól is,, - mondotta afanaszjev.

a pravda főszerkesztője hangsúlyozta, hogy az szkp küldöttsége nagyra értékeli az olasz kommunisták békeharcát, a fegyverzetcsökkentés érdekében kifejtett tevékenységét, valamint azt, hogy a pozitívan fogadták a szovjetunió nemzetközi kezdeményezéseit és főleg jurij andropovnak, az szkp főtitkárának legutóbbi javaslatait.

↓
1717

afanaszjev arra is rámutatott, hogy a két párt számos nemzetközi kérdésben azonos nézetet vall.

ami az olasz belpolitikát illeti, a pravda főszerkesztője megértéssel szólt az okp aggodalmairól, a gazdasági válságról, a munkanélküliségről, az inflációról, a fiatalok problémáiról, az erkölcsi kérdésekről. „ezek a belső problémák voltak a kongresszus legfontosabb témái és reméljük, hogy sikerül megoldani azokat, mert őszintén kívánjuk, hogy az olasz nép kijusson a jelenlegi nehéz helyzetből,, - jelentette ki afanaszjev.

vagyim zaglagyin annak a reményének adott kifejezést, hogy az okp most elfogadott belpolitikai stratégiája sikeres lesz. /folyt/

kir/hi már

16.04 070383 1577

.-.

sk0056 4 230 mtik1059

rövid hírek

kgst - szekér gyula

havanna, 1983. március 7. /mti/ - hétfőn havannában megkezdte tanácskozását a kgst tudományos-műszaki együttműködési bizottsága. a magyar küldöttséget szekér gyula, az omfb elnöke vezeti.

csehszlovák-mozambiki

maputó, 1983. március 7. /taszsz/ - mozambik és csehszlovákia katonai együttműködéséről írt alá megállapodást maputóban martin dzur hadseregtábornok, csehszlovák nemzetvédelmi miniszter. a noticias című mozambiki lap hétfői jelentése szerint a csehszlovák katonai küldöttséget marcelino dos santos, a frelimo-párt kb állandó politikai bizottságának tagja is fogadta.

francia hadgyakorlat

párizs, 1983. március 7. /taszsz/ - datex-83 fedőnéven március 8-9-én légi hadgyakorlatot tartanak franciországban. az egész ország területére kiterjedő manőverekben a francia légierő alakulatain kívül a francia szárazföldi erők magasabb egységei, a haditengerészet hadihajói és több nato-ország légierejének alegységei is részt vesznek.

↓
1717

spanyol vonatszerencsétlenség

madrid, 1983. március 7. /mti/ - hétfőn barcelona közelében összeütközött egy személy- és egy tehervonat. a szerencsétlenséget, amelynek két halálos áldozata és huszönöt sebesültje van, feltehetőleg hibás jelzőállítás okozta.

ps-ky-omfb mj ng

16.04 070383 1303

--

sk0057 4 230 mtik1060

cunhal-beszéd portóban

liszabon, 1983. március 7. /taszsz/ - a portugál kommunisták véleménye szerint az április 25-én tartandó parlamenti választásokon nem elegendő egyszerűen csapást mérni az országot három éve kormányzó reakciós pártokra, hanem meg kell teremteni a feltételeket egy valóban demokratikus hatalmi alternatíva számára a kommunisták részvételével. ezt alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára jelentette ki egy portóban tartott gyűlésen.

cunhal hangsúlyozta, hogy a kommunisták készek építő jellegű párbeszédre a többi demokratikus erővel, azért, hogy megoldást találjanak az országot sújtó égető gondokra. a portugál szocialistákról szólva elmondotta: már most azt fontolgatják, hogy a választások után szövetségre lépnek a reakciós erőkkel.

a pkp főtitkára végezetül erélyesen elítélte a portugália belügyeibe való beavatkozásra irányuló kísérleteket - egyebek között azt, hogy a választási hadjárat idején a nato hadgyakorlatokat akar tartani portugália területi vizein.

ps mj ng

16.21 070383 1044

k

1717

--

sk0058 4 230 mtik1061

az okp kongresszusáról /2.rész/

a pravda főszerkesztője ezek után arról szólt, ami nem nyerte meg a szovjet küldöttség tetszését. sajnálkozását fejezte ki, hogy a kongresszus magáévá tette azt a tézist, amely szerint a létező szocializmus hajtóereje kimerült. „ezzel egyáltalán nem értünk egyet. - állapította meg - tény, hogy vannak problémáink, nehézségeink, de ezekről őszintén beszélünk és keressük a megoldás utjait. problémáink összetettek és bonyolultak, de abban biztosak vagyunk, hogy meg tudjuk oldani azokat. nem értünk egyet azzal a tézissel sem, hogy a szovjetunió elvesztette vonzóerejét, hajtóerejét, bel- és külpolitikai téren egyaránt. ennek éppen az ellenkezőjéről van szó: a szocialista országok jelentik azt a döntő erőt, amely lehetővé teszi a reakciós és imperialista erők támadásainak visszaverését és biztosítja a világbéke védelmét.

a pravda főszerkesztője rámutatott, a szovjet küldöttség nem ért egyet a dokumentumnak azzal a megfogalmazásával, hogy a nemzetközi helyzet a tömbpolitikától függ, a két tömb egyaránt felelős az enyhülés válságáért. „ezzel nem értünk egyet. a varsói szerződés a nato agresszív tömbjének létrehozására válaszul jött létre. mi javasoljuk a két katonai tömb feloszlását, és továbbra is készek vagyunk a tömbök felszámolására, - jelentette ki viktor afanaszjev.

a szovjet politikus arra is rámutatott, hogy a világ több helyén kialakult veszélygócok nem hozhatók összefüggésbe a tömbpolitikával és kiváltképpen nincs hozzájuk köze a varsói szerződésnek. „mi közük a varsói szerződés országainak a közel-kelethez, vagy latin-amerikához, guatemalához, salvadorhoz, nicaraguához, a falkland-/malvin/szigetekhez? mi köze van ehhez a tömböknek és főleg a varsói szerződésnek, a szocialista országoknak? - tette fel a kérdést.

„nem tömbökről kell tehát beszélni, hanem két szembenálló erő létéről, egyfelől a haladás és a béke, másfelől pedig az imperializmus és nemzetközi reakció erőiről. minden kommunistának választani kell tudnia a két szembenálló erő között, - mondta afanaszjev az unitának adott nyilatkozatban.

kir/hi már

16.27 070383 2130

k

1717

--

sk0059 4 300 mtik1062

köpeczi béla bécsben

bécs, 1983. március 7. /mti/ - megbeszélések kezdődtek bécsben a magyar-osztrák tudományos- és kulturális együttműködésről. a négynapos hivatalos látogatásra bécsbe érkezett köpeczi béla művelődési minisztert hétfőn herta firnberg asszony, osztrák tudományos- és kutatási miniszter üdvözölte.

sz/dj már
16.38 070383 0344

-.-

sk0060 4 230 mtik1063

nszk-választások - újabb visszhangok /1. rész/

brüsszel/tokió, 1983. március 7. /mti/ - a nato központjában hétfőn leplezetlen elégedettséggel fogadták a nyugatnémet keresztény-liberális koalíció választási győzelmét. hivatalos állásfoglalás nem hangzott el, de a nato-székház folyósóin általános volt a vélemény, hogy kohler és genschler sikere „megerősíti washington és az atlanti szövetség tárgyalási helyzetét a genfi eurorakéta-tárgyalásokon,..

a rakéta-telepítés a központi témák közé tartozott a nyugatnémet választási kampányban. nato-körökben érezhetően tartottak attól, hogy az spd /és a környezetvédők/ esetleges győzelme tovább rontotta volna washington hivatalos álláspontjának, az ugynevezett „nulla-változatnak,, a kilátásait.

joseph luns, a nato főtitkára hétfőn brüsszelben annak a személyes véleményének adott hangot, hogy a nyugatnémet választások eredménye „erősíteni fogja a katonai szövetségen belüli összefogást, szolidaritást,.. brüsszeli megfigyelők megjegyezték: szokatlan, hogy a nato főtitkára ilyen nyíltan kifejezésre jutattja meglepődését egy tagállamban lezajlott választások alakulása felett.

nato-körökben ugyanakkor aggodalommal nyugtázták azt, hogy a „zöldek,, parlamenti képviselőkhöz jutottak, mert így ez a mozgalom megnövekedett tekintéllyel és lehetőségekkel léphet fel az atomrakéták telepítése ellen.

ks
1755

nyugat-európai gazdasági és üzleti körökben a vasárnapi választási eredmények kapcsán biztosra veszik a nyugatnémet márka fel- és a francia frank leértékelését a közeli napokban.

a japán kormány hétfőn üdvözölte a helmut kohler vezette nyugatnémet konzervatív koalíció választási győzelmét. nakaszono jaszuhiro miniszterelnök úgy vélekedett, hogy ez az esemény „elősegítheti a nemzetközi politika stabilizálódását,.. a külügyminisztérium szerint azért, mert megszilárdítja a nyugati szövetség egységét, a nyugati országok együttműködését. /folyt./

mp-pl/jp ku ng
16.59 070383 1954

-.-

sk0061 4 230 mtik1064

nszk-választások - újabb visszhangok /2. rész/

a hétfői japán lapok a cdu-csu győzelmét szinte egyöntetűen azzal magyarázták, hogy a szavazók, és általánosságban a tőkés világ a konzervatívok gazdaságpolitikájának előlegezik a bizalmát. ettől a politikától azt remélik, hogy felfrisseníti a beruházási, a vállalkozói kedvet.

a tokiói sajtó rendkívül lényeges tényezőnek minősítette a

zöldek bejutását a parlamentbe. a lapok szerint a kohler-kormány az amerikai rakéták telepítésének megvalósítása esetén az antinukleáris mozgalom minden eddiginél nagyobb fellángolásával kell számolnia.

a szerkesztőség tájékoztatására

brüsszelben nato-diplomaták hangsúlyozták: moszkva nyilván nagyot csalódott. nem számíthat többé arra, hogy a békemozgalom és a szociáldemokraták elvégzik helyette a munkát a rakéta-telepítés megakadályozásában. éppen ezért moszkvának nagyobb rugalmasságot kell tanúsítania ezután genfben. „a nato úgy véli, hogy tárgyalási pozíciói jelentősen megerősödtek, és ráveheti a szovjetuniót a december 21-i andropov-javaslatokon túl menő engedményekre is az ss-20-ok leszerelése terén. ebben az esetben a nato is hajlandó engedni a nulla-változathoz.

pl-mp/jp ku ng
17.02 070383 1266

ks
1755

sk0062 4 230 mtik1065

izrael - orvosok

kairó, 1983. március 7. /mti/ - a főügyészség kérésére egy izraeli kerületi bíróság hétfőn törvénytelennek nyilvánította a nyolcezeröttszáz állami alkalmazásban álló orvos munkalassító sztrájkját. a fizetésemelést és jobb munkakörülményeket követelő orvosok a sztrájknak azt a formáját választották, hogy ellátják ugyan a betegeket, de még a társadalombiztosítással rendelkezőktől is honorariumot kérnek.

a bírósági döntés után a múlt szerda óta sztrájkoló orvosok testülete, a kamara, bejelentette: a teljes orvossztrájk maradt az utolsó fegyver.

pk/dj már
17.05 070383 0599

-.-

sk0063 4 230 mtik1067

időjárás

Luanda, 1983. március 7. /tanjug/ - öt év óta a legsúlyosabb aszály sújtja afrika déli részét. mozambik, zimbabwe, dél-afrika, lesotho, szvaziföld, botswana és namibia sok vidékén elpusztult a termés jelentős hányada. az elemi csapás ezekben az országokban megtizedelte a háziállat- és a vadállományt.

lesothóban, a világ egyik legszegényebb országában, a gabonatermés csaknem 60 százaléka, szvaziföldön a cukornádtermés fele pusztult el. a gazdálkodók azt mondják, ha a következő napokban nem erednek meg az ég csatornái, akkor megelőző intézkedésként kénytelenek lesznek idő előtt levágni állataikat.

tbiliszi/adn/ - a gruz szszk fekete-tengeri partvidékén két méter vastag hótakaró fedi a citrus- és teaültetvényeket. szakemberek szerint a vastag hótakaró nem veszélyezteti a termést, inkább védi a hidegtől. batumiban, a köztársaság legdélibb üdülőhelyén egyméteres hó van. az erős havazás e vidéken megbénította a közúti forgalmat, fennakadást okozott a vasúti közlekedésben.

a szubtrópusi övezetben, ahol az üdülőkből és szanatóriumokban rendszerint már márciusban megnyitják a fürdőzési idenyt, 25 év óta nem volt a mostanihoz hasonló időjárás.

W
1855

varsó, 1983. március 7. /mti/ - heves szélviharok tomboltak csütörtökön lengyelország szinte egész területén. a szélhőkésék sebessége több helyen meghaladta az óránkénti száz kilométert. a vihar megrongált számos villanyvezeték, több száz település áram nélkül maradt. az erős szél nagymértékben megnehezítette a munkát a balti-tengeri kikötőkben, elsősorban gdanskban és gdyniában. néhány helyen fennakadást okoztak a forgalomban a kidőlt fák. az ország északkeleti részében, három vajdaságban a szél több magasfeszültségű villamos távvezeték is elszakított. a károk elhárításán országsszerte több ezren dolgoztak.

bécs /apa/ - szélvihar tombolt hétfőn ausztriában is. sebessége helyenként elérte az óránként 90 kilométert. a tüzoltókat az átlagosnál jóval többször riasztották a kisebb-nagyobb károk elhárítására.

fm fn

18.04 070383 2039

-.-

sk0064 4 230 mtik2002

nyugatnémet választások - washington, párizs

washington, párizs, 1983. február 7. /mti/ - az amerikai kormány tagjai - írja a washington post hétfőn - „lelkességgel és megkönnyebbüléssel”, reagáltak a nyugatnémet konzervatív pártok győzelmére, amelyet „fontos és jókor érkezett segítségnek”, tartanak a nyugati szövetségen belüli kapcsolatok stabilitásának megerősítéséhez.

„magánbeszélgetésekben több amerikai hivatalos személyiség arra is utalt, hogy a választások után a kormányzat esetleg elhatározhatja bizonyos új kompromisszumos javaslatok felajánlását a megtorpant genfi fegyverzetkorlátozási tárgyalásokon, mielőtt ennek a hónapnak a végén a soros tárgyalási forduló befejeződne”, - írja a lap diplomáciai tudósítója. hozzáfűzi azonban, hogy döntés erről még nem született washingtonban, s a hangsúly továbbra is azon van, hogy a nyugatnémet választások eredményei az eddigi amerikai tárgyalási pozíciót erősítik.

W
1855

a francia külügyminisztérium szóvivője szerint párizsban örömmel veszik tudomásul, hogy az nszk-ban „világos és kormányzóképes többség” jött létre a választások eredményeképpen. a francia kommentátorok többsége hangsúlyozza: elhárult az a veszély, hogy „az nszk kormányozhatatlanná válik”.

br-ds/dj ku fn

18.10 070383 1271

-.-

sk0065 4 300 mtik2003

nszk - választás utáni helyzet /1.rész/

bonn, 1983. március 7. /mti/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár úgy értékelte a választás kimenetelét, hogy a nyugatnémet lakosság nagyobbik része az eddigi kormány külpolitikájának folytatására szavazott és ez a nyugati tárgyalási pozíciók „megerősítését”, jelenti az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokon.

a kancellár közölte: az nszk „szilárd oszlopa”, marad a nato-nak, ezért az új kormány egyik fő céljának a nato 1979-es, kettős határozatának megvalósítását tekinti.

a belpolitikában kohl a komoly gondokkal küzdő gazdaság fellendítését és a két és fél milliós munkanélküliség leküzdését tartotta elsőrendű fontosságúnak.

kohl, mint a kereszténydemokrata unió elnöke az eljövendő kormánnyal kapcsolatban semmilyen tartalmi vagy személyi kérdésben nem volt hajlandó állást foglalni.

az uniópártok és a szabaddemokrata párt közötti koalíciós tárgyalások várhatóan a jövő vasárnapi, schleswig-holsteini tartományi választás után kezdődnek meg.

az fdp elnöksége hétfőn úgy ítélte meg, hogy a szabaddemokraták elérték választási céljukat és most az a feladat, hogy „lendületesen”, folyjanak a koalíciós tárgyalások. bonni megfigyelők szerint azonban a szabaddemokraták a korábbi négy tárca helyett valószínűleg csak hárommal rendelkeznek majd az új kormányban, míg a jobb eredményt elért csu feltehetően öt minisztériumot kap. /folyt./

fkj/dj már

18.32 070383 1481

-.-

sk0066 4 230 mtik2004

nszk - választás utáni helyzet /2. rész/

szaporodnak az olyan értékelések, amelyek feltételezik, hogy genschler megmaradhat alkancellárnak és külügyminiszternek. ez azonban jelentős mértékben franz josef straussnak, a csu elnökének szándékaitól is függ. strauss hétfőn, münchenben bejelentette: elfogadja a képviselői mandátumot az országos parlamentben, arról viszont még nem döntött, hogy miniszter is akar-e lenni.

a német szociáldemokrata párt országos elnöksége hétfőn hivatalosan is javasolta a párt parlamenti frakciójának, hogy hans-jochen vogelt válassza meg elnökének a visszavonult herbert wehner helyére.

a nyugatnémet országos parlamentbe először bekerült zöldek elnöksége hétfőn, kollektív sajtóértekezletén „jobbra toródásként”, értékelte a választás eredményét. a zöldek jelezték, erőszakmentes akciókkal meg akarják akadályozni az amerikai rakéták tervezett nszk-beli telepítését.

az új bundestag előreláthatóan március utolsó hetében ül össze. kohl kancellár az új kabinet céljait összefoglaló kormánynyilatkozatát a husvéti ünnepek után kívánja elmondani a parlamentben.

fkj/so már

18.36 070383 1140

-.-

sk0067 4 230 mtik2005

szófia: olaszok pere

szófia, 1983. március 7. /mti/ - szófiában hétfőn folytatódott paolo farsetti és gabriela trevizin olasz állampolgárok december 22-én kezdődött és a múlt héten felújított pere. a két olasz állampolgárt, akiket tavaly augusztusban tartóztattak le, államtitkot képező, katonai jellegű információk szerzésével vádolják.

ks

18.55

ks

18.55

1983.03.07.

hétfőn a vád tanuit, a bolgár határőrség katonáit és tisztjeit hallgatták ki, akik elmondták, hogy a két olasz állampolgár a tiltó táblák és a kétszeri szóbeli figyelmeztetés ellenére is folytatta katonai objektumok fényképezését, a tárgyalást folytatják.

ek/dj már
18.38 070383 0629

-.-

sk0068 4 230 mtik2006

a szerkesztőségek figyelmébe

kérjük, hogy mai mtik 1030. számú hírünk /el nem kötelezettek - megnyitó - 2./ 4. bekezdésének 4. sorából t ö r l e n d ő : , , , . ahol ma mintegy 30 millió munkanélküli van, , .

fn
18.58 070383 0257

-.-

sk0069 4 230 mtik2008

rövid hírek

bécsi tanácskozás

bécs, 1983. március 7. /mti/ - előkészítő jellegű nemzetközi tanácskozás kezdődött hétfőn a bécsi hofburgban, nemzetközi kezdeményezések a jelenkor társadalompolitikai kérdéseinek megoldására, címmel. a találkozó résztvevői - köztük olyan neves államférfiak, mint a nyugatnémet helmut schmidt, a japán fukuda takeo, a brit edward heath és a szenegáli leopold sedar senghor - egy későbbi tanácskozást készítenek elő, melynek elsődleges célja lesz a legégetőbb gazdasági-társadalompolitikai problémák megoldásának elősegítése.

a bábszínház svájcban

kes
20²⁰

1983.03.07.

bern, 1983. március 7. - az állami bábszínház együttese svájci turnéja során nagy sikerrel mutatta be csajkovszkij diótörőjét. zürichben és bázelen a nézők nagy tetszéssel fogadták az előadásokat. a társulat a turnét lichtensteinben folytatja.

sz/ps/bábszínház hf fn

19.08 070383 0886

-.-

sk0070 4 230 mtik2009

el nem kötelezettek - 3. /1. rész/

kis csaba, az mti kuküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1983. március 7. /mti8 - a délután megtartott első munkaülésein egyperces néma csenddel emlékeztek meg azokról, akik életüket áldozták a szabadságért. felvették az el nem kötelezettek mozgalomának tagjai közé a bahama-szigeteket, barbadost, vanuatut és kolumbiát. megfigyelői státust kapott antigua, vendégeként jelen van a tanácskozáson dominika.

a teljes ülés első felszólalója fidel castro volt. kuba állam- és kormányfője egyrészt beszámolót terjesztett a csucstalálkozó elé a kubai elnökség három és fél éve alatt bekövetkezett eseményekről, az el nem kötelezettek mozgalomának ezzel kapcsolatos állásfoglalásairól, lépéseiről. és lépéseiről és kifejtette a kubai véleményt a legfontosabb nemzetközi politikai és gazdasági kérdésekről. jelentését írásban is beterveztette a csucstalálkozónak és külön kötetben fogja össze a világgazdasági helyzetnek a fejlődő országokra gyakorolt hatásával kapcsolatos megállapításokat.

castro beszédében nagyon határozottan figyelmeztetett az el nem kötelezettek mozgalomát fenyegető veszélyekre, arra, hogy az imperializmus és a gyarmatosítás erői megkísérlik a mozgalom szétzilálását, egységének megbontását és politikájának befolyásolását. leszögezte: meg kell őrizni a mozgalom egységét és összetartását. a nemzetközi kérdésekről szólva a kubai államfő külön is részletesen foglalkozott a latin-amerikai fejleményekkel. leszögezte: azok a változások, amelyek a közép-amerikai térségben bekövetkeztek, nem moszkva, vagy havanna valamiféle kezdeményezését jelentik, hanem egyenes következményei a beavatkozásnak, az elnyomásnak. castro az egyesült államokat tette felelősé a kialakult veszélyes helyzetért. leszögezte: a salvadori forradalmi erőket nem lehet fegyverrel megsemmisíteni, nicaraguát nem lehet letéríteni a

kes
20²⁰

maga választott utról és kubát sem lehet gazdasági blokáddal és más eszközökkel megfenyegetni.

/folyt./

ki/so

19.12 070383 2007

-. -

sk0071 4 230 mtik2010

el nem kötelezettek 3. /2.rész/

castro gyarmatosító háborúnak nevezte az angol akciót a malvin-/falkland/szigetek birtoklásáért, s aláhuzta: a háboru megmutatta latin-amerikának az egyesült államok igazi arcukat is. a kubai államfő ugyancsak az egyesült államokat tette közvetlenül is felelőssé a közel-keleten kialakult helyzetért, izrael agressziójáért, amely, mint mondotta, egyenes következménye a washington és tel-aviv között létrejött stratégiai szövetségnek. washington a dél-afrikai rendszerrel is együttműködik s támogatja annak az afrikai népek elleni agresszióját. ezzel kapcsolatban castro ismételtén leszögezte: a namibiai kérdés rendezésénél nincs helye semmiféle „összekapcsolásnak”, annak, hogy ezt a kubai csapatok angolából történő kivonásával kössék össze. beszédében sürgette a hatékony leszerelést s kijelentette addig is, amíg sikerül megvalósítani az általános és teljes leszerelést, meg kell állapodni a fegyverzet lehető legalacsonyabb szintjében. ugyancsak az amerikai magatartást tette felelőssé a leszerelési megállapodások elmaradásáért, a fegyverkezési versenyért, aláhuzva: a jelenlegi amerikai kormányzat a katonai fölény megszerzését tekinti céljának s ezért nem hajlandó semmiféle megállapodásra.

fidel castro beszédében részletesen foglalkozott a világ gazdasági problémákkal, a fejlődő országok nyomasztó gazdasági gondjaival és az el nem kötelezett mozgalom feladataival a világ gazdasági új rendjének megteremtése terén.

a délutáni ülésen beszédet mondott ahmed sékou touré guineai elnök, majd jasszer arafat, a pfsz elnöke lépett a szónoki emelvényre. a pfsz teljes jogú tagja a mozgalomnak. a hős palesztinai nép képviselőjét a résztvevők hatalmas tapsal fogadták.

arafat drámai beszámolót adott a csucstalálkozó résztvevőinek a libanoni területen elkövetett izraeli agresszióról, a pusztulásról, libanoni népe és a palesztinok szenvedéseiről. mint elmondotta, egyedül a szabrai és a satalai menekült-táborban elkövetett vérengzésnek ötezer halálos áldozata volt. a palesztin nép hatvan százalékát szerte üzték a világba, negyven százaléka pedig megszállás alatt él./folyt./

ki/dj már

19.16 070383 2160

-. -

sk0072 2 230 mtik2011

el nem kötelezettek - 3. /3.rész/ a pfsz vezetője részletesen kitért arra, hogy az izraeli agresszió mögött az amerikai egyesült államok áll. washington új fegyverei kísérleti terepének tekintette a libanoni háborút, izraelt pedig valamiféle sajátos gyorsan mozgó alakulatnak, közel-keleti húzóerejének tartja, amelyet azonnal bevethet a palesztinai, a libanoni, a sziriai nép, minden más nép ellen a térségben. ezért adja teljes hozzájárulását, támogatását az izraeli agresszióhoz.

arafat aláhuzta: a palesztinaiak korántsem jelentik a legnagyobb erőt a térségben, de nem adják fel küzdelmüket azért, hogy érvényre juttassák törvényes jogaikat, megteremtsék a tartós, igazságos békét a közel-keleten, létrehozzák saját államukat. utalt az arab államok által kidolgozott fezi tervre, amelyet az egyik, az arab tervnek nevezett. javasolta: az el nem kötelezettek hozzanak létre indira gandhi elnökletével különbizottságot, amely az arab államokkal együttműködve segítséget nyújt a béke megteremtéséhez, a palesztin nép törvényes jogainak érvényesítéséhez.

az ülésen még kenneth kaunda zambiai és petar sztambolics jugoszláv államfő mondott beszédet.

este indira gandhi adott vacsorét a delegációk vezetői tiszteletére.

az ujonnan felvett államokkal együtt ma már az el nem kötelezettek mozgalomának 101 tagja van, de közülük csak 99 van jelen: kambodzsa helyét üresen hagyták, santa lucia pedig nem küldött képviselőt az indiai fővárosba. 68 delegációt vezet állam, vagy kormányfő.

ki/so már

19.25 070383 1527

-. -

km
11

km
20¹⁰

sk0073 4 230 mtik2012

meghalt igor markevics

antibes, 1983. március 7. /mti/afp/ap/ - igor markevics orosz származású zeneszerző és karmester hétfő reggel, 71 esztendősen korábban szívroham következtében elhunyt. az olasz állampolgárságu világhírű zenész, aki évek óta franciaországban élt, antibes városának kórházában halt meg.

igor markevics 1912. július 27-én született kijevben. szülei svájcba vándoroltak ki. markevics itt kezdte el zenei tanulmányait, majd párizsban cortot-nál zongorázást, boulander-nál pedig zeneszerzést tanult. markevics csodagyereknek számított; 11 éves korában komponálta első szimfóniáját. később szergej gyagilev, a világhírű orosz balettdirigátorja karolta fel.

igor markevics első művein sztravinszkij erős hatása érezhető; alkotásaival hamar kivívta magának mind a szakma, mind a közönség elismerését. legismertebb művei a L'envol d'icare című balett és a paradis perdu című oratórium.

karmesterként markevics 18 évesen az amszterdami concertgebouw zenekarával mutatkozott be. a második világháború után elsőként szervezte újjá a firenzei maggio fiorentino orchestrát. az ötvenes években sok világhírű zenekarral dolgozott együtt. 1958-tól 3 éven át ő volt a párizsi lamoureux-koncertek vezető karnagya. budapesten is többször hangversenyezett.

zenepedagógiai tevékenysége is jelentős. 1949-től 1956-ig saizburgban vezetett karmesterképző tanfolyamot, több ország konzervatóriumában - mexikóban, a szovjetunióban és spanyolországban - oktatott. zenetörténészként több könyvet jelentetett meg, legutóbb például beethoven szimfóniáiról. a sokoldalú zenészt bartók béla „a kortárs zene egyik legjelentősebb alakjának,, nevezte.

igor markevics az utóbbi esztendőben a dél-franciaországi saint-cézaire sur siagne-ban élt. a múlt hét elején tért haza nagyon fáradtan japáni, szovjetunióbeli és spanyolországi tett hangversnykörutjáról, amelyen két lemezfelvétel is készült. a hét végén érte az első szívroham, ekkor szállították az antibes-i kórházba.

hg hf fn

19.30 070383 2020

khs

2010

sk0074 4 300 mtik2013

nszk - nkp-nyilatkozat

düsseldorf, 1983. március 7. /adn/ - a német kommunista párt vezetőségének elnöksége az nszk-ban vasárnap rendezett választások eredményét elemző hétfői nyilatkozatában a többi között megállapítja, hogy a jobboldali pártok győzelme folytán növekedett a közepes hatótávolságú rakéták nyugatnémetországi telepítésének veszélye. a párt értékelése szerint támadás várható az eddig elért, s a dolgozók érdekeit szolgáló társadalmi reformok ellen is.

a német kommunista párt elnöksége bírálja, hogy szerinte a német szociáldemokrata párt felemás álláspontot foglalt el a választási kampányban, s ez közrejátszott az spd vereségében. az nkp emlékeztet azonban arra, hogy az spd programjában szerepelt: „mindent megtenni azért, hogy az eurorakéták telepítése feleslegessé váljék,.. az spd hitelt tett számos szociális intézkedés mellett is - emlékeztet a nyilatkozat. a német kommunista párt elnöksége üdvözlöi a zöldek mozgalmának azon ígéretét, hogy a parlamentben is küzdeni fognak az eurorakéták telepítése ellen, mindent megtesznek a szociális biztonságért, és a munkanélküliség elleni harc folytatásáért.

a német kommunista párt nyilatkozata megállapítja, hogy a választóknak 44 százaléka erre a két programra szavazott. ily módon lehetőség van a kormánytól balra álló minden társadalmi erő szövetségének megteremtésére, elsősorban parlamenten kívüli keretek között. ebben együttműködhetnek kommunisták és szociáldemokraták, zöldek és liberális gondolkodásúak és a kormánykoalíció megtévesztett hívei is. a párt nyilatkozata leszögezi, hogy a kommunisták támogatni fogják a zöldpárti és a szociáldemokrata képviselők minden olyan lépését, amely a béke és a szociális biztonság ügyét szolgálja.

sg hf fn

19.46 070383 1757

2010

kül

- 62 -

1983.03.07.

sk0075 4 230 mtik2014

szerkesztőségek figyelmébe!!

a mai mtik1053. számú, francia községtanácsi választások című anyagunk felhasználásánál helyesbitést kérünk. a párizsban hétfő este közölt választási eredmények szerint a jobboldal az 1977-ben elvesztett nagyobb városok közül 16-ot hódított vissza a baloldaltól.

/tehát nem 15-öt, mint azt reggel közölték./

ds kzs
19.48 070383 0405

--

sk0076 4 230 mtik2015

atomfegyver-mentes övezet - izvesztyija

moszkva, 1983, március 7. /taszsz/ - az északi tanács legutóbbi ülészakán megvitatták az észak-európai atomfegyvermentes övezet megteremtésének tervét.

szembeötlő az a tény - írja az izvesztyija helsinki tudósítója -, hogy az atomfegyvermentes övezet híveinek tábora ma szélesebb, mint husz évvel ezelőtt, amikor urho kekkonen finn köztársasági elnök először javasolta az „atommentes észak”, megteremtését. az erre vonatkozó felhívást eddig 2,5 millió dán, finn, norvég és svéd írta alá. az atomfegyvermentes északi övezet megteremtésének terve élénk visszhangra talált a skandináv politikai pártokban és kormánykörökben, s az érte vívott harc a térség társadalmi életének egyik legfontosabb vonása.

ugyanakkor tény - írja a szovjet lap tudósítója -, hogy az elgondolás ellenfelei, mindenekelőtt a pentagon és a nato az utóbbi időben fokozták hadjáratukat a terv lejáratására. sajnálatos módon a washingtoni ihletésű kampányhoz csatlakozott kaare willoch norvég miniszterelnök is. skandináv szemleirők megállapították, hogy a norvég kormányfő „szokatlanul éles megfogalmazása”, és egész érvelése feltűnő hasonlatosságot mutat a mostani amerikai kormányzat képviselőinek szóhasználatával. az izvesztyija tudósítója emlékeztet: az osloei miniszterelnök a minap járt hivatalos látogatáson az óceánon túl. willoch a jelek szerint washingtontól

Wn

kül

- 63 -

1983.03.07.

nemcsak a szóhasználatot vette át, hanem több olyan politikai célt is, amely nyilvánvalóan ellentétes észak-európa békéjével, biztonságával, sőt magának norvégiának az érdekeivel is - írja befejezésül az izvesztyija helsinki tudósítója.

ml hf fn

20.03 070383 1662

--

sk0077 4 300 mtik2016

carter - pfsz

kairó, 1983. március 7. /mti-afp/upi/ - carter volt amerikai elnök, aki jelenleg magánjellegű látogatáson tartózkodik egyiptomban, a pfsz két képviselőjével találkozott szombaton. ezt jelentette hétfőn az afp francia hírügynökség általa biztosnak tartott kairói forrásból, valamint a upi amerikai hírügynökség palesztin forrásra hivatkozva.

e hírek szerint carter ahmed szidki el-dadzsánival, a pfsz vb tagjával és nabil saattal, jasszer arafat nemzetközi ügyekben illetékes tanácsadójával folytatott eszmecserét. mindketten a pfsz-nek elsősorban politikai rendezést kereső erőihez tartoznak. részt vettek a palesztinai nemzeti tanács legutóbbi algiri ülészakán.

az afp úgy értesült, hogy a szombati találkozót az egyesült államok kairói nagykövetségének közvetítésével szervezték meg.

carter már korábban közölte, hogy mostani közel-keleti körútján - amelynek nem hivatalos jellegét minduntalan hangsúlyozza - találkozni óhajt palesztin vezetőkkel. egy jasszer arafattal való megbeszélés lehetőségét azonban kizárta.

sg hf fn

20.32 070383 1082

--

2/10

1983.03.07.

sk0078 4 230 mtik2017

rövid hírek

jaruzelski - weiss

varsó, 1983. március 7. /mti/ - wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök hétfőn fogadta gerhard weisst, az ndk miniszterelnök-helyettesét, a kétoldalú gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság társelnökét. a találkozón, amelyen részt vett zbigniew madej lengyel miniszterelnök-helyettes is, a két ország gazdasági kapcsolatainak főbb kérdéseiről volt szó, különös tekintettel az árucserére, valamint a gyártásszakosodás és a kooperáció élénkítésére.

csehszlovák-palesztin

prága, 1983. március 7. /ctk/ - george habbas, a népi front palesztina felszabadításáért nevű szervezet vezetője hétfőn rövid látogatásra prágába érkezett. hétfő óta ugyancsak a csehszlovák főváros vendége szalah khalaf, a pfsz biztonsági erőinek főnöke, az el fatah főparancsnokságának elnökhelyettese, aki csehszlovákia belügyminiszterének meghívására érkezett prágába.

meghalt cathy berberian

róma, 1983. március 7. /ap/ - cathy berberian, a világhírű amerikai mezzoszoprán énekesnő hétfőn rómaiban 57 éves korában szívroham következtében elhunyt. az énekesnő, aki milánóban élt, különösen modern művek tolmácsolásával szerzett magának hírnevet.

kn hg hf fn

20.36 070383 1241

--

21¹⁰

1983.03.07.

sk0079 4 230 mtik2018

nszk-szovjet kommentár

moszkva, 1983. március 7. /mti/ - a választások megtartása után is megmaradtak az nszk súlyos problémái, mindennekeltű az amerikai nukleáris fegyverek telepítésének kérdése. az új kormány összetételével kapcsolatos mindenfajta kombinációtól függetlenül most az a kérdés, hogy a német szövetségi köztársaság engedni fogja-e az amerikai rakéták elhelyezését területén, s ezzel az európai helyzet kiegyensúlyozásának fő elemévé válik, vagy lesz elég ereje ahhoz, hogy folytassa a jószomszédi kapcsolatokon alapuló politikát valamennyi európai állammal. remélni kell, hogy az ország vezetői az nszk nemzeti érdekeinek és a béke érdekeinek megfelelő ésszerű döntést hoznak majd.

a nyugatnémet választások eredményeit kommentálva hétfőn a szovjet televízió esti híradójában eduard mnacekanov megállapította: bár a keresztény unió győzött, a legfőbb célt, az abszolút többséget nem sikerült elérni. így a jövőben is minden bizonnyal a szabaddemokratákkal fognak koalícióra lépni, s marad a kohl-genscher kormányzat.

a kommentátor véleménye szerint a szociáldemokraták vereségét az okozta, hogy alig fél évvel kormányuk bukásuk után nem tudták leküzdeni csalódottságukat, nem sikerült rendezni soraikat, s megfelelő programot kidolgozni. hozzájárult a vereséghez az is, hogy a cdu/csu-nak sikerült az ország minden nehézségeért a szociáldemokratákra hárítani a felelősséget. megfigyelők véleményére hivatkozva mnacekanov annak a véleményének adott hangot, hogy a vereségben közrejátszott az a pszichológiai nyomás is, amelyet a nyugatnémet választókra az egyesült államok és a többi nato-tagállam fejtett ki. reagan elnök kijelentései, bush alalölnök körutazása, a választásokon való szociáldemokrata győzelem veszélyeivel való ijesztgetések felérték nyílt, durva beavatkozással egy szuverén állam belügyeibe - állapította meg a tv kommentátora.

kr/dj fn

20.45 070383 1900

--

21¹⁰

sk0080 4 800 mtik2020

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0031-ig
budapest, 1983. március 7. /mti/

sk0001 el nem kötelezettek - 1. /1. rész/
sk0002 el nem kötelezettek - 1. /2. rész/
sk0003 nszk - az országos választás végeredménye /1. rész/
sk0004 törölve
sk0005 nszk - az országos választás végeredménye /2. rész/
sk0006 nszk - az országos választás végeredménye /3. rész/
sk0007 nyugatnémet visszhang - japán
sk0008 opec - előzetes
sk0009 usa-nszk
sk0010 salvador - kirkpatrick
sk0011 el nem kötelezettek - szovjet üdvözlés
sk0012 rövid hírek:

faslane: tüntetés
belfast: lábonlövés
lyon: barbie
tuxtepec: ufo-repülőter
bromsgrove: előregyártott lakások

sk0013 francia községtanácsi választások
sk0014 orvosi panoptikum
sk0015 gemajel, delhi
sk0016 izrael-libanon - izraeli vélemények
sk0017 gallup
sk0018 pápa - guatemala
sk0019 nyugatnémet választások - ndk-visszhang
sk0020 amerikai háboruellenes mozgalom - pravda
sk0021 kínai hadsereg - csang /1. rész/
sk0022 kínai hadsereg - csang /2. rész/
sk0023 női divat
sk0024 törökország-nato - foreign policy
sk0025 rövid hírek:
párizs: air france - merénylet
prága: alois indra - vietnam, kambodzsa
sk0026 ausztrál választások - pravda
sk0027 el nem kötelezettek - megnyitó /1. rész/
sk0028 el nem kötelezettek - megnyitó /2. rész/
sk0029 el nem kötelezettek - 2. /3. rész/
sk0030 csádi harcok
sk0031 nyugatnémet választások - varsó
so/fn

21.25 070383 1777

-.-

sk0081 4 800 mtik2021

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0032-sk0064-ig
budapest, 1993. március 7. /mti/

sk0032 bonni visszhang - bécs /1. rész/
sk0033 bonni választások - osztrák visszhang /2. rész/
sk0034 nyugatnémet visszhang - london /1. rész/
sk0035 konl-győzelem - brit sajtó /2. rész/
sk0036 nkomo - nyilatkozat
sk0037 francia községtanácsi választások - 2. /1. rész/
sk0038 francia községtanácsi választások - 2. /2. rész/
sk0039 nicaraguai elleforradalmár
sk0040 okp-kongresszus - kb
sk0041 nszk választás - első szovjet visszhang
sk0042 nyugatnémet választások - francia visszhang /1. rész/
sk0043 nyugatnémet választások - francia visszhang /2. rész/
sk0044 amerikai rakéták brit ellenőrzés
sk0045 nszk-visszhang - belgrád
sk0046 izrael-libanon /1. rész/
sk0047 izrael-libanon /2. rész/
sk0048 nszk - választási visszhang
sk0049 perui újságírók
sk0050 francia községtanácsi választások
sk0051 ür-hadviselés - usa
sk0052 magyar család tragédiája kairóban
sk0053 háromszor „nem,, az urnáknál /1. rész/
sk0054 háromszor „nem,, az urnáknál /2. rész/
sk0055 az okp kongresszusáról /1. rész/
sk0056 rövid hírek:

havanna: kgst - szekér gyula
maputó: csehszlovák-mozambiki
párizs: francia hadgyakorlat
madrid: spanyol vonatszerencsétlenség

sk0057 cunhal-beszéd portóban
sk0058 az okp kongresszusáról /2. rész/
sk0059 köpeczi béla bécsben
sk0060 nszk-választások - újabb visszhangok /1. rész/
sk0061 nszk-választások - újabb visszhangok /2. rész/
sk0062 izrael - orvosok
sk0063 időjárás
sk0064 nyugatnémet választások - washington, párizs
so/fn

21.26 070383 1850

sk0082 4 800 mtik2022

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0065-sk0082-ig
budapest, 1983. március 7. /mti/

sk0065 nszk - választás utáni helyzet /1. rész/
sk0066 nszk - választás utáni helyzet /2. rész/
sk0067 szófia: olaszok pere
sk0068 javítás az mtik1030. számú hírre
sk0069 rövid hírek:

bécs: bécsi tanácskozás
bern: a bábszínház svájcban

sk0070 el nem kötelezettek - 3. /1. rész/
sk0071 el nem kötelezettek - 3. /2. rész/
sk0072 el nem kötelezettek - 3. /3. rész/
sk0073 meghalt igor markevics
sk0074 nszk - nkp-nyilatkozat
sk0075 javítás az mtik1053. számú hírre
sk0076 atomfegyver-mentes övezet - izvesztyija
sk0077 carter - pfsz
sk0078 rövid hírek:

varsó: jeruzelski - weiss
prága: csehszlovák-palesztin
róma: meghalt cathy berberian

sk0079 nszk-szovjet kommentár
sk0080 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0081 tartalomjegyzék /2. rész/
sk0082 tartalomjegyzék /3. rész/
so/fn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: éliás béla
heltai andrás
németh gyula
márkus gyula
flesch istván

21.26 070383 1549

- v é g e -

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 08.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

magyar elnök

new york, 1983. március 8. /mti/ - hétfőn megkezdte munkáját az
ensz statisztikai bizottságának 22. ülészsaka. a tanácskozás
elnökévé egyhangulag dr. nyitrai ferencné államtitkárt, a központi
statisztikai hivatal elnökét választották.

kulcsár/ge éb

06.40 080383 0284

--

sk0002 4 260 mtik1004

prágai nemzetközi könyvkiállítás

prága, 1983. március 8. /mti/ - az orvosi szakirodalom 14.
nemzetközi kiállítását hétfőn megnyitották prágában. e rangos
könyvszemlén ezuttal 16 állam - köztük magyarország -
kiadóvállalatai mutatnak be több mint 1000 szakkönyvet az utóbbi két
év terméséből.

sn/ge éb

06.42 080383 0323

Aé 750 Hcp

--